

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1986-1987

24 DECEMBER 1986

BEGROTING

van het Ministerie van Financiën
voor het begrotingsjaar 1986

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER M. OLIVIER

DAMES EN HEREN,

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

« Na de Rijksmiddelenbegroting en de Rijksschuldbegroting 1986, die door het Parlement op 31 juli 1986 gestemd werden, opent het departement van Financiën als eerste de reeks van departementsbegrotingen 1986, die besproken worden in het Parlement. Deze laattijdigheid is het gevolg van het feit dat de Regering zich gedurende de eerste maanden van het jaar gewijd heeft aan het opstellen van een spaarplan ter sanering van de openbare financiën.

De maatregelen van dit spaarplan, dat zonder voorgaande is, zijn opgenomen in de Rijksmiddelenbegroting 1986 en vervolgens verwerkt in de uitgavenbegrotingen.

Deze begroting werd besproken in openbare commissievergadering.

(1) Samenstelling van de Commissie:

Voorzitter: de heer Nothomb.

A. — Vaste leden:

C. V. P. HH. Declercq, Diegenant, Dupre,
Lenaerts, M. Olivier, Van Rompuy;
P. S. HH. W. Burgeon, Busquin, Coëme,
Defosset;
S. P. H. Colla, Mevr. Detiege, HH. Van-
denbroucke, Willockx;
P. R. L. HH. Nols, Petitjean, Simonet;
P. V. V. HH. Denys, Vermeiren;
P. S. C. HH. Nothomb, Wauthy;
V. U. HH. Desaeysere, Schiltz.

B. — Plaatsvervangers:

HH. Ansoms, De Roo, Moors, Tant, Van den
Brande, Van Rompuy; Verhaegen;
HH. Bondroit, Collart, Cools, M. Harmeg-
nies, Tasset;
HH. Bossuyt, Chevalier, De Weirdt, Declercq,
Van Miert;
HH. Kubla, Lagneau, Neven, Poswick;
HH. Beysen, Cortois, Sprockeels;
HH. du Monceau de Bergendal, le Hardy de
Beaulieu, Lestienne;
HH. Gabriels, P. Peeters, F. Vansteenkiste.

Zie:

4/22-626 (1986-1987):

- N° 1: Begroting.
- N° 2: Amendementen.

Chambre des Représentants

SESSION 1986-1987

24 DÉCEMBRE 1986

BUDGET

du Ministère des Finances
pour l'année budgétaire 1986

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)

PAR M. M. OLIVIER

MESDAMES, MESSIEURS,

I. — EXPOSE INTRODUCTIF DU MINISTRE DES FINANCES

« Après le Budget des Voies et Moyens et le Budget de la Dette publique 1986 qui ont été votés par le Parlement le 31 juillet 1986, le département des Finances est le premier à ouvrir la série de budgets départementaux 1986 discutés au Parlement. Ce retard provient du fait qu'au cours des premiers mois de l'année le Gouvernement s'est consacré à l'établissement d'un plan d'économies en vue de l'assainissement des finances publiques.

Les mesures contenues dans ce plan d'économies qui est sans précédent, sont reprises au Budget des Voies et Moyens 1986 puis intégrées dans les budgets des dépenses.

Ce budget a été examiné en réunion publique de commission.

(1) Composition de la Commission:

President: M. Nothomb.

A. — Membres effectifs:

C. V. P. MM. Declercq, Diegenant, Dupre,
Lenaerts, M. Olivier, Van Rompuy;
P. S. MM. W. Burgeon, Busquin, Coëme,
Defosset;
S. P. M. Colla, Mme Detiege, MM. Van-
denbroucke, Willockx;
P. R. L. MM. Nols, Petitjean, Simonet;
P. V. V. MM. Denys, Vermeiren;
P. S. C. MM. Nothomb, Wauthy;
V. U. MM. Desaeysere, Schiltz.

B. — Suppléants:

MM. Ansoms, De Roo, Moors, Tant, Van
den Brande, Van Rompuy; Verhaegen;
MM. Bondroit, Collart, Cools, M. Harmeg-
nies, Tasset;
HH. Bossuyt, Chevalier, De Weirdt, Declercq,
Van Miert;
MM. Kubla, Lagneau, Neven, Poswick;
MM. Beysen, Cortois, Sprockeels;
MM. du Monceau de Bergendal, le Hardy de
Beaulieu, Lestienne;
MM. Gabriels, P. Peeters, F. Vansteenkiste.

Voir:

4/22-626 (1986-1987):

- N° 1: Budget.
- N° 2: Amendements.

De late indiening van de begroting is eveneens het gevolg van de nieuwe wijze waarop deze wordt voorgesteld. Dit gebeurt nu voor het eerst volgens het systeem van de programmabegroting.

Het systeem van de programmabegroting is uitgewerkt door de Algemene Afvaardiging tot Hervorming van de Rijkscomptabiliteit. In eenvoudige woorden uitgedrukt beoogt dit systeem, dat gebaseerd is op een functioneel criterium, een duidelijker antwoord te geven op de vraag «wie doet wat met welke middelen?».

Vooraf wens ik ook even de huidige stand van zaken toe te lichten inzake de begroting 1987.

Het ontwerp is klaar en wordt overgemaakt aan de Minister van Begroting.

1. Algemene inleiding

Het ontwerp van begroting van het Ministerie van Financiën voor het begrotingsjaar 1986 geeft de kosten weer van de organisatie die grotendeels de materiële realisatie verzekert van de Rijksmiddelenbegroting. Dit vergt de inzet van een administratief apparaat dat het gehele grondgebied van het Koninkrijk bestrijkt en moet instaan voor de continue werking van het financieel zenuwcentrum van het openbaar leven.

Het is binnen de context van de bespreking van de Rijksmiddelen- en de Rijksschuldbegroting, evenals bij de behandeling van wetsontwerpen houdende fiscale bepalingen of houdende internationale financiële akkoorden, dat de operationele doelstellingen van het Departement uiteindelijk daadwerkelijk worden bepaald.

Het Ministerie van Financiën is nauw vergroeid met de territoriale en bestuurlijke indeling van dit Land. Van bij de onafhankelijkheid is het Departement, door de spreiding van zijn diensten, nauw vervlochten met de lokale situatie en tracht het oog te hebben voor de eigenheid van de verschillende economische activiteiten.

De ambtenaren zijn vertrouwd met de verschillende bestuursniveau's. De contacten die de hoofdcontroleurs, de ontvangers en de gewestelijke directeurs onderhouden met de bevolking en de plaatselijke autoriteiten, zijn van een onschatbaar belang voor een goed geordend landsbestuur. Dit is ook zo voor de manier waarop de ambtenaren van de centrale diensten betrekkingen onderhouden met de andere Ministeries, de Gemeenschappen en de Gewesten, de beroepsorganisaties, de financiële instellingen, de internationale instanties en het buitenland.

Het Departement heeft zich moeten aanpassen aan nieuwe omstandigheden en zijn werkmethodes moeten herzien.

— Zo heeft de Administratie der directe belastingen de talrijke wijzigingen die in de voorbije tien jaar in het Wetboek op de Inkomstenbelastingen werden ingevoerd vlot weten op te vangen. De informatica werd ingeschakeld voor de berekening van de aanslag. Er werd tegemoetgekomen aan de bekommernis de burger beter te informeren over de berekening van de belasting door ieder belastingplichtige naast het aanslagbiljet eveneens een berekeningsnota ervan te bezorgen.

— De manier waarop de B.T.W. in België werd ingevoerd en momenteel functioneert, bewijst de degelijkheid van het vijftien jaar geleden gekozen systeem. Er werd indertijd meteen gestart met een sterk geautomatiseerde

Une deuxième explication du dépôt plus tardif du budget réside dans la nouvelle présentation du budget suivant le système du budget-programme utilisé pour la première fois.

Le système du budget-programme est élaboré par la Délégation générale à la Réforme de la Comptabilité de l'Etat. En termes clairs on peut dire que ce système, basé sur un critère fonctionnel, vise à donner une réponse plus claire à la question «qui fait quoi par quels moyens?».

Tout d'abord, je voudrais vous informer de la situation actuelle en ce qui concerne le budget 1987.

Le projet est prêt et est transmis au Ministre du Budget.

1. Introduction générale

Le projet de budget du Ministère des Finances pour l'année budgétaire 1986 traduit le coût de l'organisation qui assure en grande partie la réalisation matérielle du budget des Voies et Moyens. Ceci exige la mise en place d'un appareil administratif qui couvre tout le territoire du Royaume et doit garantir le fonctionnement continu du centre nerveux financier de la vie publique.

C'est dans le contexte de la discussion du budget des Voies et Moyens et du budget de la Dette publique, ainsi que lors de l'examen des projets de lois relatifs aux dispositions fiscales ou aux accords financiers internationaux que les objectifs opérationnels du Département sont finalement déterminés de façon effective.

L'organisation du Ministère des Finances est étroitement calquée sur la répartition territoriale et administrative de ce pays. Depuis l'indépendance, par la dispersion de ses services, le Département est étroitement lié aux réalités locales et s'efforce d'être attentif aux particularités des différentes activités économiques.

Les fonctionnaires sont familiarisés avec les différents niveaux de l'appareil de l'Etat. Les contacts que les contrôleurs en chef, les receveurs et les directeurs régionaux entretiennent avec la population et les autorités locales constituent un apport essentiel à une bonne administration du pays. Mais c'est également le cas pour les relations entre les fonctionnaires des services centraux et les autres Ministères, les Communautés et les Régions, les organisations professionnelles, les institutions financières, les instances internationales et l'étranger.

Le Département a dû s'adapter aux circonstances nouvelles et réformer ses méthodes de travail. Ainsi,

— L'Administration des contributions directes a fait face, au cours des dix dernières années, aux nombreuses modifications qui ont été apportées au Code des impôts sur les revenus. L'informatique a été introduite pour l'établissement de l'imposition. Le souci de mieux informer le public sur le mode de calcul de l'impôt a été rencontré en procurant à chaque contribuable une note de calcul en même temps que l'avertissement-extrait de rôle.

— La manière dont la T.V.A. a été instaurée en Belgique et fonctionne actuellement, démontre le bien-fondé du système choisi il y a quinze ans. A cette époque, un traitement fortement automatisé de l'information a été

verwerking van de informatie, waardoor deze administratie binnen het Departement een koploper werd op het vlak van de informatica.

— De Douanediensdiensten doen inspanningen om de handelsbelangen van de invoerders te verzoenen met de door de te vervullen formaliteiten opgelegde onvermijdelijke beperkingen.

— De inspanningen van het Departement om naar het publiek toe te gaan op gespecialiseerde of regionale beurzen en zodoende een actief informatiebeleid op te bouwen, getuigen van de wil om ten dienste te staan van het publiek.

— De recente herstructurering van de Administratie van de Thesaurie en de nieuwe voorstelling van de begroting dragen eveneens bij tot de inspanningen tot modernisering.

Andere fundamentele wijzigingen moeten nog worden aangevat. Ik denk hier ondermeer aan de hervorming van de fiscaliteit waarvan de voorbereidende studie aan de gang is.

2. Overzicht van de uitgavevooruitzichten

De begroting van het Ministerie van Financien voor 1986 bevat in totaal 44,2 miljard F uitgaven waarvan 34,9 miljard F voor lopende uitgaven en 9,2 miljard F voor kapitaalsuitgaven.

In vergelijking met 1985 betekent dit een vermindering met 9,3%. De daling van het begrotingstotaal is in hoofdzaak toe te schrijven aan de vermindering der aangevraagde kredieten in titel II van de begroting voor financiële uitgaven. In dit opzicht heeft het Sint-Annaplan een vermindering van 2,2 miljard F voor gevolg op de kapitaaluitgaven van het departement voor 1986. Titel II vertoont zodoende een vermindering met 28,5%.

Ook de lopende uitgaven, opgenomen in titel I vertonen een dalende tendens. Het feit dat er géén stijging te noteren valt is in hoofdzaak toe te schrijven aan het uitblijven van een indexsprong voor lonen en wedden en aan het effect van de beperking van de aanwervingen. De loonkost beloopt 80% van de totale werkingskost.

De andere werkingskosten, die amper 20% van het totaal vertegenwoordigen, vertonen een lichte stijging die grotendeels het gevolg is van tal van externe factoren zoals de stijging van de posttarieven, de weerslag van de integrale bezetting van het Torengedebouwen van het Rijksadministratief Centrum, de stijging van de kosten voor schoonmaak en onderhoud der gebouwen, enz...

In zijn geheel vermindert titel I in 1986 met 1,9% ten opzichte van 1985.

Ik zou even willen blijven stilstaan bij het personeelsbeleid en de automatiseringsproblematiek. Vervolgens zou ik enkele facetten van de internationale financiële verplichtingen van België willen toelichten.

2.1 Het personeelsbeleid en de automatisering

Het objectief om het personeelsbestand in de jaren 1985 en 1986 samen met 3,5% af te slanken werd meer dan gerealiseerd. Dit bestand daalde van 33 152 eenheden naar 31 627 hetgeen een daling met bijna 5% betekent op twee jaar.

Dit is geheel toe te schrijven aan de natuurlijke afvloeiing met ongeveer duizend eenheden per jaar, die slechts vervangen worden ten belope van één aanwerving voor drie vertrekkenden.

adopté mettant cette administration à l'avant-garde sur le plan de l'informatique au sein du Département.

— Les services des Douanes déploient leurs efforts pour concilier les intérêts commerciaux des déclarants avec les contraintes inévitables lors des formalités à remplir.

— Les efforts du Département pour aller à la rencontre du public aux foires spécialisées ou régionales de manière à mener une politique d'information active, témoignent de la volonté de se mettre au service du public.

— La récente restructuration de l'Administration de la Trésorerie et la nouvelle présentation du budget participent également à l'effort de modernisation.

D'autres réformes fondamentales doivent encore être mises en œuvre. Je pense notamment à la réforme fiscale dont les études préparatoires sont en cours.

2. Analyse des prévisions de dépenses

Le budget du Ministère des Finances pour 1986 contient au total 44,2 milliards de F de dépenses, dont 34,9 milliards de F pour des dépenses courantes et 9,2 milliards de F pour des dépenses de capital.

En comparaison avec 1985, cela représente une diminution de 9,3%. La diminution du budget total est principalement imputable à la réduction des crédits sollicités au titre II du budget pour les dépenses financières. A cet égard, le plan Sainte-Anne a comme conséquence une diminution totale de 2,2 milliards de F en 1986 en ce qui concerne les dépenses de capital du département. Le titre II marque par conséquent une diminution de 28,5%.

Les dépenses courantes reprises au titre I font également apparaître une tendance à la réduction. Le fait qu'on n'enregistre aucune augmentation est dû principalement à l'absence de saut d'index à appliquer aux salaires et traitements et à l'effet de la limitation des recrutements. Le coût des salaires atteint 80% de l'ensemble des frais de fonctionnement.

Les autres frais de fonctionnement, qui représentent à peine 20% du total, accusent une légère augmentation qui est en grande partie le résultat de nombreux facteurs externes comme l'augmentation des tarifs postaux, la répercussion de l'occupation intégrale de la Tour du Centre administratif de l'Etat, l'augmentation des coûts de nettoyage et d'entretien des bâtiments, etc.

Au total, le titre I diminue en 1986 de 1,9% par rapport à 1985.

Je voudrais à présent vous dire quelques mots de la gestion du personnel et des problèmes d'automatisation. J'aborderai ensuite quelques aspects des engagements financiers internationaux de la Belgique.

2.1 La gestion du personnel et de l'automatisation

L'objectif visant à réduire l'effectif pour 1985 et 1986 de 3,5% au total a été plus que réalisé. Cette effectif est tombé de 33 152 unités à 31 627 unités, ce qui représente une diminution de près de 5% en deux ans.

Ce phénomène découle entièrement des départs naturels de quelque 1 000 unités par an, qui ne sont remplacés qu'à raison d'un recrutement pour trois départs.

Dit betekent met andere woorden dat het Departement de 1 % vermindering van de loonmassa die het Sint-Anna-plan oplegt reeds effectief gerealiseerd heeft.

Zo'n vermindering laat zich uiteraard voelen. Zij kan slechts worden opgevangen door een modernisering van de werkmethodes en in het bijzonder, door een meer uitgebreid gebruik van de informatica.

Het automatiseringsbeleid beoogt voor alles de verhoging van de snelheid waarmee gegevens worden uitgewisseld. Zij moet het middel worden dat het personeel bevrijdt van het zich opstapelend routinewerk en de ambtenaar moet toelaten zich optimaal te kunnen toeleggen op de inhoudelijke aspecten van zijn taak.

Dit vergt belangrijke investeringen.

In de komende jaren zal een belangrijke inspanning gedaan worden voor de automatisering van de Administraties der directe belastingen, van de Thesaurie en van het Kadaster.

Om die reden heb ik het nodig geoordeeld vandaag twee amendementen (Stuk 4/22-626/2) in te dienen die moeten toelaten, nu in 1986 nog, over te gaan tot de realisatie van de aankoop van de eerste schijf van materiaal ten behoeve van de Administratie der directe belastingen. Er is immers gebleken dat de gevraagde kredieten op artikel 12.28 onmogelijk met het verwachte resultaat nog zouden kunnen worden aangewend in 1986. Na onderzoek kreeg de koopformule voorkeur op die van de huur. De voorliggende amendementen houden de vermindering in van het op artikel 12.28 ingeschreven krediet met 75 miljoen F die worden toegevoegd aan het op artikel 74.01 ingeschreven bedrag.

Op deze manier kan men onmiddellijk aanvangen met de eerste fase van een belangrijk project. In 1987 zullen de kredieten worden aangevraagd voor het vervolg van het project.

2.2 De kapitaaluitgaven

Een belangrijk deel van de kapitaaluitgaven van het departement heeft, zoals de voorgaande jaren, betrekking op de verschillende internationale verplichtingen van België voortvloeiend uit de deelneming van ons land aan de multilaterale financiële instellingen.

Voorkomend onder Hoofdstuk VIII inzake de toekenning van kredieten en deelnemingen (aan het buitenland), zijn zij hoofdzakelijk gehergroepeerd bij de Algemene Administratie van de Thesaurie in de activiteitenprogramma's betreffende de internationale financiële betrekkingen, enerzijds, en de ontwikkelingshulp, anderzijds.

Onder artikel 83.13 met als titel, «Inschrijving van België op de kapitaalverhoging van de Internationale Financieringsmaatschappij», komt een krediet voor dat de eerste tranche (op een geheel van vijf) van de bijkomende inschrijving van ons land op de Internationale Financieringsmaatschappij (I. F. M.) vertegenwoordigt.

De I. F. M. is een filiaal van de Wereldbank, waarvan de doelstelling bestaat in het begunstigen van de economische expansie van de ontwikkelingslanden door de toekenning van investeringsleningen, of de deelneming in het kapitaal van produktieve private ondernemingen.

Op 26 december 1985 werd tot een verdubbeling van haar kapitaal van 650 tot 1 300 miljoen dollar besloten. De bijkomende inschrijving van België vertegenwoordigt hierin 13,7 miljoen dollar en zal in vijf jaarlijkse tranches van 1986 tot 1990 gestort worden.

En d'autres termes, le Département a déjà effectivement réalisé la diminution de 1 % de la masse salariale imposée par le plan Sainte-Anne.

Une telle réduction fait bien sûr, sentir ses effets. Elle ne peut être compensée que par une modernisation des méthodes de travail et notamment par une utilisation élargie de l'informatique.

La politique d'automatisation vise avant tout à accélérer l'échange des données. Elle doit être l'instrument libérant le personnel de nombreuses tâches de routine et permettre au fonctionnaire de se consacrer au maximum à ses tâches spécifiques.

Ceci implique des investissements importants.

Au cours des années qui viennent, l'effort se portera dans une large mesure sur l'automatisation des administrations des contributions directes, de la trésorerie et du cadastre.

C'est pour ce motif que j'ai jugé utile d'introduire aujourd'hui deux amendements (Doc. n° 4/22-626/2) qui doivent permettre, encore en 1986, de procéder à l'acquisition de la première tranche de matériel pour les besoins de l'administration des contributions directes. Il s'est, en effet, avéré qu'il était impossible d'encore utiliser en 1986, avec le résultat escompté, les crédits demandés à l'article 12.28. Après examen, l'option d'achat à été préférée à la location. Les amendements soumis comportent une diminution de 75 millions de F des crédits inscrits à l'article 12.28, qui sont ajoutés au montant inscrit à l'article 74.01.

De cette manière, on peut dès maintenant entamer la réalisation de la première phase d'un projet important. Les crédits nécessaires à la phase suivante seront sollicités en 1987.

2.2 Les dépenses de capital

Une partie importante des dépenses de capital du département concerne, comme les années précédentes, diverses obligations internationales de la Belgique du fait de la participation de notre pays aux institutions financières multinationales.

Figurant sous le chapitre VIII relatif à l'octroi de crédits et de participations (à l'étranger), ils sont essentiellement regroupés à l'Administration de la trésorerie dans les programmes d'activités concernant les relations financières internationales, d'une part, et l'aide au développement, d'autre part.

A l'article 83.13 intitulé «Souscription de la Belgique à l'augmentation du capital de la Société financière internationale» figure un crédit de 137,5 millions de F qui représente la première tranche (sur un total de cinq) de la souscription additionnelle de notre pays à la Société financière internationale (la S. F. I.).

La S. F. I. est une filiale de la Banque Mondiale dont l'objet est de favoriser l'expansion économique des pays en développement par l'octroi de prêts d'investissements ou la prise de participation au capital d'entreprises privées de caractère productif.

Le 26 décembre 1985, un doublement de son capital, de 650 à 1 330 millions de dollars, a été décidé. La souscription additionnelle de la Belgique y représente 13,7 millions de dollars et sera versée en cinq tranches annuelles de 1986 à 1990.

Een wetsontwerp tot het bekomen van de goedkeuring van de bijkomende inschrijving van België op de inschrijving van het kapitaal van de I.F.M. is aan het Parlement voorgelegd (Stukken Senaat 327/1 en 2; Stuk Kamer 710/1).

Artikel 83.16 bevat een nieuw initiatief dat de bijdrage van België tot «de bijzondere faciliteit voor Afrika ten zuiden van de Sahara» betreft en voor 1986 in een krediet van 75 miljoen F voorziet.

Naast de natuurlijke verschijnselen die een groot aantal Afrikaanse landen treffen en die de internationale gemeenschap tot vrijgevigheid hebben aangezet, lijdt Afrika nog aan andere gebreken die, hoewel minder in het oog springend, daarom niet minder erg zijn. Ik zou in dit verband willen citeren: de ontoereikende infrastructuur, het hoog demografisch cijfer, de lagere alfabetiseringsgraad dan elders, maar ook inadekwaat beleid in verschillende domeinen zoals inzake prijzen, subsidies, wisselkoersen, enz.

De doeltreffendheid van de buitenlandse hulp werd dikwijls afgeremd door dergelijk inadekwaat beleid.

De Wereldbank heeft een rapport opgesteld over deze toestand en over de oplossingen om hieraan op lange termijn te verhelpen. Het betreft het «Actieprogramma voor een stabiele ontwikkeling van Afrika ten zuiden van de Sahara».

In 1985 werd een bijzonder hulpfonds voor Subsaharaans Afrika opgericht in het kader van de Wereldbank. Het fonds heeft als doelstelling het financieren van structurele aanpassingen, van sectoriele beleidshervormingen, alsook van projecten van wederopbouw in de afrikaanse landen met een laag inkomen die zich verbonden hebben tot het doorvoeren van aanpassings- en stabiliseringsprogramma's.

Een groot aantal geïndustrialiseerde landen hebben besloten om vrijwillig tot dit fonds, waarvan de middelen 1 500 miljoen dollar bedragen, bij te dragen.

De voorgestelde Belgische bijdrage beloopt 600 miljoen F waarvan de helft onder de vorm van directe bijdragen op de begrotingen van Financiën voor 1986, 1987 en 1988 zal verschijnen.

Een wetsontwerp zal binnen de eerstvolgende dagen aan het Parlement voorgelegd worden om de goedkeuring te vragen omtrent het principe van deze directe bijdrage aan dit financieringssysteem.

De andere artikels van het activiteitenprogramma dat betrekking heeft op de ontwikkelingshulp betreffen initiatieven die reeds aan de gang zijn. Het gaat enerzijds om de inschrijvingen op het kapitaal van de Wereldbank (art. 83.12), en van de regionale ontwikkelingsbanken (de Aziatische Ontwikkelingsbank — art. 83.05, de Interamerikaanse Ontwikkelingsbank — art. 83.10 en de Afrikaanse Ontwikkelingsbank — art. 83.14) en, anderzijds, om de bijdragen aan de Bijzondere Fondsen die in de schoot van voornoemde banken werden opgericht, te weten de Internationale Ontwikkelingsassociatie (art. 83.01) het Aziatisch Ontwikkelingsfonds (art. 83.11), het Interamerikaans Fonds voor bijzondere verrichtingen (art. 83.10) en het Afrikaans Ontwikkelingsfonds (art. 83.09).

Hierbij zal ik me beperken tot het geven van een overzicht van de belangrijkste posten.

Onder *artikel 83.01*, waar een belangrijk krediet van 2 680,8 miljoen F voorkomt, werd de tweede tranche voorzien, die betrekking heeft op de bijdrage van ons land tot de zevende wedersamenstelling van de werkmiddelen van de Internationale Ontwikkelingsassociatie, het filiaal van de Wereldbank dat tot doel heeft leningen aan de armste landen te verstrekken tegen zeer gunstige voorwaar-

Un projet de loi demandant l'approbation du Parlement sur la souscription additionnelle de la Belgique au capital de la S.F.I. lui est actuellement soumis (Doc. Sénat n° 327/1 et 2; Doc. Chambre 710/1).

Une nouvelle initiative figure à l'*article 83.16* «Contribution de la Belgique à la Facilité spéciale pour l'Afrique au sud du Sahara», pour laquelle 75 millions de F sont prévus.

A côté des phénomènes naturels qui frappent un grand nombre de pays africains et qui ont incité la communauté internationale à faire preuve de générosité, l'Afrique souffre également de handicaps qui, s'ils sont moins apparents, ne sont pas moins graves. Je citerai à cet égard des infrastructures insuffisantes, un taux démographique élevé, un niveau d'alphabétisation plus faible qu'ailleurs mais aussi des politiques inadéquates dans de nombreux domaines comme les prix, les subsides, les taux de change, etc.

L'efficacité de l'aide extérieure a souvent été freinée par ces politiques inadéquates.

La Banque Mondiale a établi un rapport sur cette situation et sur les solutions pour y remédier à long terme («Programme d'action concertée pour le développement stable de l'Afrique au sud du Sahara»).

En 1985, un Fonds spécial d'aide à l'Afrique subsaharienne a été créé dans le cadre de la Banque Mondiale; le fonds a pour objet de financer des ajustements structurels, des réformes politiques sectorielles ainsi que des projets de réhabilitation dans les pays africains à faible revenu qui se sont engagés à entreprendre des programmes de stabilisation et d'ajustement.

Un grand nombre de pays industrialisés ont décidé de contribuer volontairement à ce fonds, dont les ressources atteignent 1 500 millions de dollars.

La contribution belge proposée représente 600 millions de F, dont la moitié sous forme de contribution directe apparaîtra aux budgets des Finances de 1986, 1987 et 1988.

Un projet de loi sera dans les tout prochains jours soumis au Parlement pour demander son approbation sur le principe de la contribution directe à ce mécanisme financier.

Les autres articles du programme d'activités relatif à l'aide au développement concernent des initiatives déjà en cours. Il s'agit, d'une part, des souscriptions au capital de la Banque Mondiale (art. 83.12), et des banques régionales de développement (Banque asiatique de Développement — art. 83.05; Banque Interaméricaine de Développement — art. 83.10 et Banque africaine de Développement — art. 83.14) et, d'autre part, des contributions aux Fonds spéciaux créés au sein desdites banques, à savoir l'Association Internationale de Développement (art. 83.01), le Fonds asiatique de Développement (art. 83.11), le Fonds interaméricain pour opérations spéciales (art. 83.10) et le Fonds africain de Développement (art. 83.09).

Je me bornerai à passer brièvement en revue les postes les plus importants.

A l'*article 83.01* où figure un important crédit de 2 680,8 millions de F a été prévue la seconde tranche relative à la contribution de notre pays à la VIIe reconstitution des ressources de l'Association internationale de Développement, la filiale de la Banque Mondiale dont l'objet est de fournir aux pays les plus pauvres des prêts à des conditions très favorables en vue de financer des projets et program-

den met het oog op de financiering van ontwikkelingsprojecten en -programma's. De bijdrage van ons land aan de Associatie werd goedgekeurd door de wet van 23 juli 1985 (*Belgisch Staatsblad* van 14 augustus 1985).

Het artikel 83.09 betreft de bijdrage van ons land aan het Afrikaans Ontwikkelingsfonds. Het gevraagd krediet van 447,7 miljoen F is bestemd voor de betaling van de tweede tranche van de Belgische bijdrage aan de vierde algemene wedersamenstelling van de werkmiddelen van dit fonds, voor de drie jaren van de periode van 1985 tot 1987.

De bijdrage van ons land werd eveneens goedgekeurd door de wet van 23 juli 1985.

Het krediet van 299,7 miljoen F dat ingeschreven is op artikel 83.11 is bestemd om te voldoen aan de betaling van de laatste tranche van de bijdrage van België tot de derde algemene wedersamenstelling van de werkmiddelen van het Aziatische Ontwikkelingsfonds, goedgekeurd door de wet van 31 december 1983 (*Belgisch Staatsblad* van 10 februari 1984).

Tenslotte moet, wat artikel 83.12 betreft, het gevraagde krediet van 523,4 miljoen F toelaten om het saldo te betalen van het te storten gedeelte van de aanvullende inschrijving van België op het kapitaal van de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (de Wereldbank) in het kader van de selectieve kapitaalverhoging van deze laatste, goedgekeurd op 30 augustus 1984.

De wet van 23 juli 1985 waarvan reeds hoger sprake, heeft die bijkomende inschrijving van ons land goedgekeurd.

Het artikel 83.02 betreft het bilateraal luik van de financiële bijstand van België aan de ontwikkelingslanden. Het voorziene krediet van 1 300 miljoen F is bestemd om het Fonds voor leningen aan Vreemde Staten dat voorkomt onder titel IV van de begroting van Financiën (art. 60.05.A) te spijzen.

Het fonds, dat in werking is getreden op 1 maart 1983, wordt gespijsd, enerzijds en hoofdzakelijk: door de overdracht van het hierboven bedoeld budgettair krediet en, anderzijds door de dienst van de toegestane staatsleningen (aflossingen en interesten).

Sedert de datum van inwerkingtreding van het Fonds werden 61 staatsleningen toegestaan aan 29 landen voor een totaal van 9 216,1 miljoen F. Deze staatsleningen werden bijna in hun geheel aangewend voor aankopen in België van goederen en diensten, vooral op het vlak van de uitrustingsgoederen.

In uitvoering van artikel 10 van de wet van 10 augustus 1981, houdende in het bijzonder de oprichting van een Fonds voor leningen aan Vreemde Staten (*Belgisch Staatsblad* van 21 november 1981), wordt door de Minister van Financiën en de Minister die de buitenlandse handelsbetrekkingen onder zijn bevoegdheden heeft jaarlijks een moreel verslag over de activiteit van het Fonds opgesteld en aan de Wetgevende Kamers overgemaakt. Voor het rapport over de activiteit gedurende het jaar 1985 gebeurde dit op 15 april 1986.

Vanaf 1 januari 1987 zal het Fonds een nieuwe financieringstechniek kennen. De Ministerraad van 14 november jongstleden hechtte zijn goedkeuring aan een systeem dat beroep doet op de private kapitaalmarkt. Naar aanleiding van de neerlegging van het begrotingsontwerp voor 1987 zal gevraagd worden daartoe het wettelijk kader schep-
pen. »

mes de développement. La contribution de notre pays à l'Association a été approuvée par la loi du 23 juillet 1985 (*Moniteur belge* du 14 août 1985).

L'article 83.09 concerne la contribution de notre pays au Fonds africain de Développement. Le crédit demandé de 447,4 millions de F est destiné à faire face au paiement de la seconde tranche de la contribution belge à la IVe reconstitution générale des ressources de ce fonds, portant sur la période triennale 1985-1987.

La contribution de notre pays a également été approuvée par la loi du 23 juillet 1985.

Le crédit de 299,7 millions de F prévu à l'article 83.11 est destiné à faire face au paiement de la quatrième et dernière tranche de la contribution de la Belgique à la 3e reconstitution générale des ressources du Fonds asiatique de Développement, approuvée par la loi du 31 décembre 1983 (*Moniteur belge* du 10 février 1984).

Enfin, en ce qui concerne l'article 83.12, le crédit demandé de 523,4 millions de F doit permettre de payer le solde de la partie à verser sur la souscription additionnelle de la Belgique au capital de la Banque internationale pour la Reconstruction et le Développement (ou Banque Mondiale) dans le cadre de l'augmentation sélective du capital de cette dernière, approuvée le 30 août 1984.

La loi du 23 juillet 1985 dont question plus haut a approuvé la souscription additionnelle de notre pays.

Enfin l'article 83.02 concerne le volet bilatéral de l'assistance financière de la Belgique aux pays en développement. Le crédit prévu de 1 300 millions de F est destiné à alimenter le Fonds des prêts à des Etats étrangers figurant au titre IV du budget des Finances (art. 60.05.A).

Ce Fonds, qui est entré en vigueur le 1er mars 1983, est alimenté, d'une part et principalement, par le transfert du crédit budgétaire mentionné plus haut et, d'autre part, par le service des prêts d'Etat consentis (amortissements et intérêts).

Depuis la date d'entrée en vigueur du Fonds, 61 prêts d'Etat ont été consentis à 29 pays pour un total de 9 216,1 millions de F. Ces prêts d'Etat ont été affectés dans leur quasi-totalité à des achats en Belgique de biens et de services, surtout dans le domaine des biens d'équipement.

En exécution de l'article 10 de la loi du 10 août 1981, portant notamment création d'un Fonds des prêts à des Etats étrangers (*Moniteur belge* du 21 novembre 1981), un rapport moral est établi annuellement par le Ministre des Finances et le Ministre ayant les Relations commerciales extérieures dans ses attributions sur les activités du Fonds et transmis aux Chambres législatives. Le rapport sur les activités durant l'année 1985 a été transmis en date du 15 avril 1986.

A partir du 1er juin 1987, le Fonds connaîtra une nouvelle technique de financement. Le Conseil des Ministres du 14 novembre dernier a marqué son accord sur un mécanisme faisant appel au marché des capitaux privés. Lors du dépôt du projet du budget pour 1987, il sera demandé de créer le cadre légal nécessaire à cette fin. »

II. — ALGEMENE BESPREKING

1. Vragen van algemene aard

1.1. Pensioensparen

Op vragen hieromtrent van de heren Schiltz, Defosset en Vermeiren antwoordt de Minister van Financiën dat de tekst van het desbetreffend bijzondere machtenbesluit, op enkele modaliteiten na, klaar is en zeer binnenkort in de Ministerraad zal worden goedgekeurd.

1.2. Evolutie van het personeelsbestand van het departement

Op vragen van Mevr. Detiège en van de heren Declercq, Defosset, Vermeiren en Tant antwoordt de Minister dat hij het eens is met de commissieleden die van oordeel zijn dat de door het Openbaar Ambt opgelegde personeelsverminderingen niet van aard mogen zijn om schade toe te brengen aan de goede werking van die diensten die moeten instaan voor de realisatie van een groot gedeelte van de, in de Rijksmiddelenbegroting ingeschreven ontvangsten.

Op de mobiliteit van de ambtenaren zijn de algemene regels van toepassing, met dien verstande dat zowel rekening moet worden gehouden met de technische vak kennis van het personeel van elke fiscale administratie als met het belang van de dienst. Voorts zij gepreciseerd dat de ambtenaren die een mutatie aanvragen zulks bijna altijd doen omdat ze zo spoedig mogelijk een administratieve aanstelling in de nabijheid van hun verblijfplaats willen krijgen.

Een snellere en soepeler recrutering van nieuwe ambtenaren lijkt onontbeerlijk.

De heer Declercq heeft terecht gewezen op het feit dat de maximumduur van twee jaar voor de indienstneming van tijdelijke ambtenaren problemen stelt.

Aangezien een ambtenaar bij het Ministerie van Financiën eerst na een lange opleidings- en scholingsperiode vakbekwaam is kan men zich afvragen of ter zake geen bijzondere regeling moet worden uitgewerkt.

Het probleem dat hier wordt aangesneden is niet aan de aandacht van het Departement ontsnapt. Aan de Minister van Openbaar Ambt zijn passende voorstellen gedaan.

1.3. Opleiding en bijscholing van ambtenaren — personeelsproblemen in Brussel

De heren Defosset, Vermeiren, Tant en Marc Olivier hebben vragen bij de opleiding van de fiscale ambtenaren en vooral bij het feit dat deze uitsluitend te Brussel wordt verstrekt.

Als gevolg daarvan beginnen vele personeelsleden van de controlediensten hun loopbaan te Brussel. Eens opgeleid vertrekken zij echter naar standplaatsen in de nabijheid van hun woonplaats, waardoor te Brussel iedere vorm van continuïteit in de controle ontbreekt. De heer Vermeiren vraagt waarom deze opleiding niet in de provinciesteden kan worden georganiseerd.

Dit personeelsverloop geschiedt volgens de heer Tant vooral ten nadele van de invorderingsdiensten, waar de promotiemogelijkheden eerder gering zijn. Spreker staft deze bewering met cijfermateriaal uit de centra Leuven, Brussel en Hasselt.

II. — DISCUSSION GENERALE

1. Questions d'ordre général

1.1. Epargne-pension

Interrogé à ce sujet par MM. Schiltz, Defosset et Vermeiren, le Ministre des Finances répond que le texte de l'arrêté de pouvoirs spéciaux relatif à cette matière est prêt, sauf quelques modalités, et qu'il sera très prochainement approuvé par le conseil des ministres.

1.2. Evolution des effectifs en personnel du département

Interrogé par Mme Detiège et par MM. Declercq, Defosset, Vermeiren et Tant, le Ministre répond qu'il partage l'avis des commissaires qui estiment que les réductions de personnel imposées par la Fonction publique ne peuvent pas nuire au bon fonctionnement de services qui sont précisément chargés de réaliser une part importante des recettes inscrites au Budget des Voies et Moyens.

En ce qui concerne la mobilité des agents, les règles prévues sur le plan général sont d'application étant entendu qu'il doit être tenu compte à la fois des qualifications techniques propres au personnel de chaque administration fiscale et de l'intérêt du service. Il convient d'ailleurs de préciser que dans la quasi-totalité des cas, les demandes de mutation sont dictées par le souci d'obtenir plus rapidement une affectation administrative à proximité du lieu de résidence.

Il paraît indispensable de prévoir un recrutement plus rapide et plus souple de nouveaux agents.

M. Declercq a souligné fort justement le fait que la durée maximale de deux ans pour l'engagement d'agents temporaires posait des problèmes.

Etant donné qu'au Ministère des Finances un agent ne devient opérationnel qu'après une longue période de formation et d'apprentissage, La question est posée de savoir si des règles particulières ne s'imposent pas?

Le problème soulevé n'a pas échappé à l'attention du Département et des propositions adéquates ont été soumises au Ministre de la Fonction publique.

1.3. Formation et recyclage des agents — problèmes de personnel à Bruxelles

MM. Defosset, Vermeiren, Tant et Marc Olivier s'interrogent sur la formation des agents du fisc et surtout sur le fait que cette formation se donne exclusivement à Bruxelles.

Il en résulte que de nombreux membres du personnel des services de contrôle commencent leur carrière à Bruxelles. Mais, une fois formés, ils s'en vont vers des postes proches de leur lieu de résidence privant de la sorte le contrôle, à Bruxelles, de toute forme de continuité. M. Vermeiren demande pourquoi cette formation ne peut être organisée dans les villes de province.

Selon M. Tant, ces mouvements de personnel portent surtout préjudice aux services de perception, lesquels n'offrent guère de possibilités de promotion. L'intervenant appuie cette affirmation par des données chiffrées provenant des centres de Louvain, Bruxelles et Hasselt.

De heer Olivier wenst te vernemen of de onderbezetting van de controlediensten te Brussel de ondernemingen niet zal aanzetten om hun maatschappelijke zetel naar de hoofdstad over te brengen.

De Minister beklemtoont het belang en de degelijkheid van het te Brussel gevestigde opleidingscentrum voor de fiscale diensten.

De buitendiensten van de fiscale administratie die te Brussel-Hoofdstad zijn gevestigd, worden geconfronteerd met een aanzienlijk personeelsverloop en bijgevolg met een chronisch gebrek aan ervaren en bekwame ambtenaren.

Hierboven werden reeds de redenen daarvoor aangegeven:

- de inwoners van de hoofdstad voelen er weinig voor om in Rijksdienst te werken;
- de eisen inzake taalkennis die aan het personeel van de te Brussel-Hoofdstad gevestigde buitendiensten worden gesteld;
- de meeste — al dan niet tweetalige — ambtenaren die te Brussel zijn aangesteld, geven duidelijk te kennen dat zij wensen te worden overgeplaatst naar diensten die in de nabijheid van hun woonplaats zijn gevestigd.

Het departement stelt vanzelfsprekend alles in het werk om zulks te verhelpen.

Er zijn geen aanwijzingen dat ondernemingen alleen daarom hun maatschappelijke zetel naar Brussel zouden overbrengen.

In verband met de opmerkingen als zouden de betrekkingen in de sector «ontvangsten» van de Administratie der directe belastingen minder aantrekkelijk zijn, zij er aan herinnerd dat de bevorderingsmogelijkheden in de sector werden uitgebreid dank zij recente maatregelen.

1.4. Automatisering van de informatie-verwerking binnen het departement

Mevrouw Detiège en de heren Declercq, Defosset, Vermeiren en de heer Marc Olivier verlangen hierover meer precieze gegevens.

Mevrouw Detiège dringt aan op de spoedige informatisering van de hypotheekkantoren. Hoeveel staat het trouwens met de automatisering van de boekhouding?

De heer Vermeiren pleit in dit verband voor een betere coördinatie tussen de controles inzake directe belastingen, vennootschapsbelasting en B.T.W. (doorspelen van de fiches).

Volgens de heer Marc Olivier betaalt het departement van Financiën (zoals de andere Ministeries) teveel voor zijn informatica-apparatuur.

Dit laatste wordt door de Minister formeel tegengesproken.

Alle bekende firma's worden, ongeacht de belangrijkheid ervan, geraadpleegd voor de informaticacontracten (leasing). Uiteraard is de prijs niet het enige criterium dat bij de keuze van het materiaal doorslaggevend is. Met name moet worden toegezien op de comptabiliteit tussen de uitrustingen, die in een groter geheel moeten worden geïntegreerd.

Doordat het departement een beroep doet op firma's die elkaars concurrent zijn, is het er steeds in geslaagd de gunstigste voorwaarden te bedingen.

Het hoeft geen betoog dat de voornaamste bekommernis van het departement is, enerzijds de informatisering op een

M. Olivier souhaite savoir si le manque de personnel aux services de contrôle à Bruxelles n'incitera pas les entreprises à transférer leur siège social dans la capitale.

Le Ministre souligne l'importance et la qualité du centre de formation pour les services fiscaux installé à Bruxelles.

Les services extérieurs des administrations fiscales, situés à Bruxelles-Capitale, sont confrontés à une grande instabilité du personnel et partant à une insuffisance constante d'agents expérimentés et qualifiés.

Comme déjà souligné précédemment, les raisons de cette situation sont:

- le peu d'attrait des habitants de la capitale pour un recrutement à l'Etat;
- les exigences linguistiques imposées au personnel des services extérieurs établis à Bruxelles-Capitale;
- l'empressement manifesté par la majorité des agents — bilingues ou non — affectés à Bruxelles, pour rejoindre les services établis à proximité de leur domicile.

Il va sans dire que le département continue à mettre tout en œuvre pour remédier à cette situation.

Rien ne permet de penser que des entreprises transfèrent, pour cette seule raison, leur siège social à Bruxelles.

Quant aux remarques formulées au sujet du caractère moins attrayant des emplois du secteur «recettes» à l'Administration des contributions directes, il faut rappeler que des mesures récentes ont élargi les possibilités d'avancement dans ce secteur.

1.4. Automatisation du traitement de l'information au sein du département

Mme Detiège et MM. Declercq, Defosset, Vermeiren et Marc Olivier souhaitent obtenir davantage de données précises à ce sujet.

Mme Detiège insiste afin qu'il soit procédé rapidement à l'informatisation des bureaux des hypothèques. Où en est d'ailleurs l'automatisation de la comptabilité?

M. Vermeiren plaide, dans ce cadre, pour une meilleure coordination entre les contrôles en matière d'impôts directs, d'impôt des sociétés et de T.V.A. (transmission des fiches).

Selon M. Marc Olivier, le département des Finances paie (comme les autres Ministères) un prix excessif pour son matériel informatique.

Le Ministre conteste formellement ce dernier point.

Toutes les firmes connues, quelle que soit leur importance, sont consultées pour les contrats informatiques (achat-location). Il va de soi que le prix n'est pas le seul critère déterminant le choix du matériel. Il doit notamment être veillé à la comptabilité entre les équipements qui doivent s'intégrer dans un ensemble.

Le large appel à la concurrence a toujours permis au département d'obtenir des conditions les plus intéressantes.

Il est évident que le souci principal du département est, d'une part, de réaliser l'informatisation en assurant la

gecoördineerde wijze tussen de verschillende administraties te verwezenlijken, en anderzijds voorrang te geven aan de toepassingen welke rechtstreeks verband houden met de fiscale ontvangsten.

In dat opzicht werden reeds de nodige instructies aan de diensten gegeven.

1.5. *Nut van de SOBEMAP-studie*

Op een vraag dienaangaande van de heer Defosset antwoordt de Minister dat de resultaten van de SOBEMAP-studie door elke betrokken administratie werden onderzocht. Een eerste synthese werd aan het Directiecomité van de fiscale administraties voorgelegd, dat opdracht heeft gegeven aan een stuurgroep om eerlang een plan voor te leggen om tot de praktische uitvoering van de weerhouden aanbevelingen over te gaan.

De aanbevelingen van deze studie werden tevens geïntegreerd in de bureautica- en informatiseringstoepassingen.

Het experiment van de belastingcentra bewijst dat op het vlak van de automatisering van de controlediensten de juiste weg werd opgegaan; het invoeren van het rijksregisternummer (nationaal nummer) was hierbij een grote hulp.

Dit experiment ligt overigens grotendeels aan de basis van de oprichting van een "informatie-netwerk" bij de Administratie der directe belastingen, waarvan een eerste fase onmiddellijk kan aangevat worden indien zulks budgettair haalbaar wordt.

1.6. *Fiskale coördinatiecentra*

Aan de heer Defosset antwoordt de Minister dat deze wetgeving inderdaad reeds meermaals werd gewijzigd. Dit is normaal gezien het een experiment betreft dat telkens weer moet worden bijgestuurd.

1.7. *Forfaitair gedeelte van de buitenlandse belasting (art. 195 W.I.B.)*

In verband met het op 3 augustus 1986 met de banken gesloten akkoord wenst de heer Defosset te verneemen of dit akkoord impliceert dat niet zal worden geraakt aan het bestaande systeem van forfaitaire buitenlandse belasting (F.B.B.).

De Minister van Financiën ontkent dit. Indien dergelijke wijziging van de fiscaliteit evenwel voor gevolg zou hebben dat enkel de banksector zwaarder zou worden getroffen, dan lijkt zij inderdaad moeilijk verenigbaar met dit protocolakkoord.

Aan de heer Colla antwoordt de Minister dat de vorderingen die de Belgische banken hadden t.o.v. landen uit de derde wereld die in betalingsmoeilijkheden verkeren in 1986 afgenomen zijn qua uitstaande bedragen.

Tegenover het relatief gunstig systeem van de F.B.B. staat dat de Belgische fiskus relatief geringe provisies toestaat voor dubieuze debiteuren. De netto-winst van de banken is trouwens in de loop der jaren sterk gedaald. De tewerkstelling in die sector is daarentegen sterk gestegen.

coordination entre les différentes administrations et, d'autre part, de donner priorité aux applications qui concernent directement les recettes fiscales.

Les instructions nécessaires ont été données à cette fin aux services.

1.5. *Utilité de l'étude SOBEMAP*

Interrogé à ce sujet par M. Defosset, le Ministre répond que toutes les administrations concernées ont examiné les résultats de l'étude SOBEMAP. Une première synthèse a été soumise au Comité directeur des administrations fiscales, lequel a chargé un comité de guidance de présenter sous peu un plan permettant de passer à l'application concrète des recommandations retenues.

Les recommandations de cette étude ont d'ailleurs été intégrées aux applications dans le domaine de la bureautique et de l'informatisation.

L'expérience des centres d'imposition prouve que l'on s'est engagé, en ce qui concerne l'automatisation des services de contrôle, dans la bonne voie; l'introduction du numéro de registre national a constitué, en l'espèce, un précieux adjuvant.

Cette expérience est d'ailleurs à la base, pour l'essentiel, de la création d'un «réseau d'information» auprès de l'Administration des contributions directes, dont la première phase pourra immédiatement être entamée si les possibilités budgétaires le permettent.

1.6. *Les centres de coordination*

Le Ministre répond à M. Defosset que cette législation a, en effet, été modifiée à plusieurs reprises. C'est là chose normale, puisqu'il s'agit d'une expérience qui, à chaque fois, doit être corrigée.

1.7. *Quotité forfaitaire d'impôt étranger (art. 195 C.I.R.)*

M. Defosset souhaite savoir, à propos de l'accord conclu le 3 août 1986 avec les banques, si cet accord implique qu'il ne sera pas touché au système existant de quotité forfaitaire d'impôt étranger (Q.F.I.E.).

Le Ministre des Finances répond par la négative. Toutefois, si une telle modification de la fiscalité devait aboutir à ne frapper plus lourdement que le seul secteur bancaire, elle paraît en effet difficilement compatible avec cet accord.

A M. Colla, le Ministre répond que les créances que détenaient les banques belges vis-à-vis de pays du tiers monde confrontés à des difficultés de paiement ont diminué en 1986 du point de vue des montants en souffrance.

Au régime relativement favorable de la Q.F.I.E. s'oppose le fait que le fisc belge n'accorde que des provisions relativement peu élevées pour les débiteurs douteux. Du reste, le bénéfice net des banques a fortement baissé au fil des années. Par contre, l'emploi dans ce secteur s'est fortement accru.

1.8. *Vertraging bij de afhandeling van gerechtshandelingen inzake belastingsgeschillen*

De heren Defosset en Vermeiren klagen aan dat bepaalde procedures zeer lang kunnen aanslepen. Soms gaat de administratie daarenboven haar boekje te buiten (zie het arrest van het Hof van Beroep te Antwerpen d.d. 26 september 1983, gepubliceerd in het « Journal de droit fiscal » van 1986 op blz. 160 e.v. — toepassing van het adagio: « nemo auditur suam propriam turpitudinem allegans »).

Kan de Minister van Financiën de werking van de belastingdiensten niet dermate verbeteren dat zowel het aantal beroepen als de duur van de afhandeling ervan sterk wordt verminderd?

Volgens de Minister van Financiën ligt de oorzaak voor deze vertraging veeleer bij de gerechtelijke instanties dan bij de fiscale diensten.

1.9. *Kwijtschelding van verwijlinteressen door de gewestelijke directeurs om billijkheidsredenen (art. 307 W.I.B)*

De heer Defosset wenst te vernemen of ook rechtspersonen, in casu gemeenten van dergelijke kwijtschelding kunnen genieten.

De Minister van Financiën beklemtoont dat dergelijke kwijtschelding van verwijlinteressen tot de exclusieve bevoegdheid behoort van de gewestelijke directeurs. Hij ziet echter geen reden waarom gemeenten niet van dergelijke kwijtschelding zouden kunnen genieten.

1.10. « Foreign Sales Corporation » (F.S.C.)

De heer Defosset herinnert eraan dat dit nieuwe type van vennootschap in het leven werd geroepen door de Amerikaanse « Tax Reform Act » van 1984.

Volgens spreker werd in België precies om dergelijke vennootschappen aan te trekken een onwettig (schending van art. 24 W.I.B.) systeem bedacht dat steunt op een persmededeling van Ministerie van Financiën van 23 november 1984 en regelrecht ingaat tegen een — helaas niet gepubliceerde — mededeling van het centraal bestuur der directe belastingen van december 1984.

Zal de Minister van Financiën dit onwettig systeem van belastingontwijking blijven gedogen? Zal hij het legaliseren of het gewoonweg afschaffen? Hoeveel belasting heeft de Staat hierdoor reeds moeten derven?

De Minister van Financiën antwoordt dat het hier hooguit gaat over zo'n twintig dossiers.

Hij zal de wettelijke basis van het systeem laten onderzoeken en eventueel tot regularisatie overgaan.

De Minister beklemtoont dat het aantrekken van internationale ondernemingen via fiscale voordelen in omzeggens alle landen gebeurt. Deze vorm van discriminatie t.o.v. de belgische ondernemingen lijkt hem onvermijdelijk.

1.11. *Uitgifte van een nieuwe staatslening*

Op vragen van de heren Defosset en Colla antwoordt de Minister van Financiën dat de inschrijvingstermijn zal lopen van 15 december 1986 tot 5 januari 1987. De rentevoet bedraagt slechts 7,75 %, wat zeer belangrijk is om een rentestijging op de secundaire markt te voorkomen.

Een uitgiftepremie is niet uitgesloten.

1.8. *Retards dans le règlement de procédures judiciaires relatives à des litiges fiscaux*

MM. Defosset et Vermeiren dénoncent la durée excessive de certaines procédures. En outre, l'administration outrepassa quelquefois ses droits (voir l'arrêt de la Cour d'appel d'Anvers du 26 septembre 1983, publié à la p. 160 et suivantes du « Journal du droit fiscal » de 1986 — application de l'adage « nemo auditur suam propriam turpitudinem allegans »).

Le Ministre des Finances ne peut-il améliorer le fonctionnement des services d'imposition de manière telle que le nombre de recours et la durée de leur examen s'en trouvent diminués?

Selon le Ministre, ce retard est davantage imputable aux instances judiciaires qu'aux services fiscaux.

1.9. *Exonération d'intérêts de retard par les directeurs régionaux pour motif d'équité (art. 307 C.I.R.)*

M. Defosset souhaite savoir si des personnes morales, en l'occurrence des communes, peuvent bénéficier de cette exonération.

Le Ministre des Finances souligne qu'une telle exonération d'intérêts de retard relève de la compétence exclusive des directeurs régionaux. Il ne voit cependant pas pourquoi des communes ne pourraient en bénéficier.

1.10. « Foreign Sales Corporation » (F.S.C.)

M. Defosset rappelle que ce nouveau type de société a été créé par le « Tax Reform Act » américain de 1984.

Selon l'intervenant, on a imaginé en Belgique, pour attirer précisément de telles sociétés, un système illégal (violation de l'art. 24 C.I.R.) s'appuyant sur un communiqué de presse du Ministère des Finances du 23 novembre 1984 qui s'oppose directement à un communiqué — malheureusement non publié — de l'administration centrale des impôts directs de décembre 1984.

Le Ministre des Finances continuera-t-il à tolérer ce système illégal d'évasion fiscale? Le légalisera-t-il ou y mettra-t-il fin? A combien peut-on chiffrer le manque à gagner qui en a résulté jusqu'ici pour l'Etat?

Le Ministre des Finances répond qu'il s'agit tout au plus de quelque vingt dossiers.

Il fera examiner la base légale du système et procédera, le cas échéant, à sa régularisation.

Le Ministre souligne que, dans pratiquement tous les pays, on se sert d'avantages fiscaux pour attirer des entreprises internationales. Cette forme de discrimination à l'égard des entreprises belges lui paraît inévitable.

1.11. *Emission d'un nouvel emprunt de l'Etat*

Interrogé par MM. Defosset et Colla, le Ministre des Finances répond que le délai de souscription s'étendra du 15 décembre 1986 au 5 janvier 1987. Le taux d'intérêt se monte à 7,75 % seulement, ce qui est très important si l'on veut empêcher une croissance des taux d'intérêt sur le marché secondaire.

L'octroi d'une prime d'émission n'est pas exclue.

Voor het eerst werden zowel een Call-formule (premie 2 %) als een Put-formule (premie 0 %) ingebouwd.

De heer Colla merkt op dat een Call-optie geen zin heeft wanneer een rentestijging en geen rentedaling wordt verwacht. Spreker betreurt de asymmetrie (de Staat betaalt 2 % als hij de lening vervroegd afbetaalt, de tegenpartij hoeft niets te betalen) tussen beide opties.

De Minister antwoordt dat helaas de Staat en niet de tegenpartij genoopt is een leningskontraat te sluiten. Het spreekt vanzelf dat de Call-optie enkel zal worden gebruikt wanneer de rente in voldoende mate daalt opdat de operatie voor de Staat winstgevend zou zijn.

1.12. *Ongelijke behandeling van de belastingplichtige en de administratie bij gerechtsprocedures inzake belastinggeschillen*

Mevrouw Detiège en de heer Defosset wensen te vernemen hoe dit euvel zal worden verholpen.

Mevrouw Detiège en de heer Vermeiren vragen daarenboven hoever het staat met de in het Regeerakkoord van 24 november 1985 (punt E, 2, a) beloofde verbetering van de voorlichting van de belastingplichtige via de oprichting per gewestelijke directie der directe belastingen van een voorlichtingsbureau.

Zal de Minister hiervoor ervaren belastingcontroleurs inzetten? Zullen ook inzake B.T.W., successierechten, vennootschapsbelasting dergelijke voorlichtingsbureau's worden opgericht? Komt de vernieuwing van de belastingformulieren er ook werkelijk?

De Minister antwoordt dat men volop bezig is met zulke vernieuwing. Een degelijke voorlichting van de belastingplichtige vergt in de eerste plaats een vereenvoudiging van het belastingstelsel. In sommige grote administratieve centra bestaat er reeds een onthaaldienst die beantwoordt aan de zorg om het publiek te informeren en wegwijs te maken.

Anderzijds werden op het vlak van de relaties met het publiek reeds tal van initiatieven genomen die goede resultaten opleveren, inzonderheid door deelneming aan beurzen en salons.

1.13. *Ambtshalve toepassing van de belastingaftrekken; automatische toepassing van de vermindering van de onroerende voorheffing wegens kinderlast.*

Aan Mevrouw Detiège antwoordt de Minister dat hoe dan ook in hoofde van de belastingplichtige een minimale meldingsplicht zal blijven bestaan.

De automatische vermindering van de onroerende voorheffing (waarover de heer De Roo het had) zal worden doorgevoerd. Vergissingen blijven steeds mogelijk.

1.14. *Uitbreiding van de effectieve personeelsformatie van de parketten voor fiscale aangelegenheden*

In antwoord op een vraag hieromtrent van Mevrouw Detiège verwijst de Minister naar het koninklijk besluit van 3 december 1986 tot opstelling van een lijst van niet-universitaire instellingen van hoger onderwijs die diploma's afleveren waaruit een bijzondere vorming in het fiscaal recht blijkt (*Belgisch Staatsblad* 6 december 1986).

Pour la première fois, on a prévu à la fois une formule Call (prime: 2 %) et une formule Put (prime: 0 %).

M. Colla fait observer que l'option Call n'a aucun sens lorsqu'on s'attend à une augmentation plutôt qu'à une baisse des taux d'intérêt. L'intervenant regrette l'asymétrie qui existe entre les deux options (l'Etat paie 2 % s'il rembourse l'emprunt avant terme, l'autre partie ne paie rien).

Le Ministre répond que c'est malheureusement l'Etat, et non l'autre partie, qui est forcé de conclure un prêt. Bien entendu, il ne sera recouru à l'option Call que si les taux d'intérêt baissent suffisamment pour permettre à l'Etat de tirer bénéfice de l'opération.

1.12. *Inégalité de traitement entre le contribuable et l'administration en cas de procédure judiciaire relative à des litiges fiscaux*

Mme Detiège et M. Defosset souhaitent savoir comment il va être remédié à ce défaut.

Mme Detiège et M. Vermeiren demandent en outre où en est l'amélioration de l'information du contribuable promise par l'accord de Gouvernement du 24 novembre 1985 (point E, 2, a), par la création d'un bureau d'information attaché à chaque direction régionale des impôts directs.

Le Ministre fera-t-il appel dans ce but à des contrôleurs des contributions expérimentés? De semblables bureaux d'information seront-ils mis en place en matière de T. V. A., de droits de succession, d'impôt des sociétés? Y aura-t-il effectivement une rénovation des formulaires fiscaux?

Le Ministre répond que ce processus de rénovation est actuellement en cours. L'information du contribuable suppose en premier lieu une simplification du régime fiscal. Il existe déjà deux grands centres administratifs, un service d'accueil qui répond au souci d'informer et d'orienter le public.

De nombreuses initiatives ont d'autre part été prises dans le domaine des relations avec le public; elles ont donné de bons résultats, en particulier la participation à des foires et salons.

1.13. *Application d'office des réductions d'impôt, application automatique de la réduction du précompte immobilier en cas de charge d'enfants*

Le Ministre répond à Mme Detiège qu'en tout état de cause, le contribuable devra continuer à remplir une obligation de déclaration minimale.

La réduction automatique du précompte immobilier (qu'a évoquée M. De Roo) sera opérée. Des oublis restent toujours possibles.

1.14. *Extension du cadre effectif du personnel des parquets en matière fiscale*

En réponse à une question de Mme Detiège à ce sujet, le Ministre fait référence à l'arrêté royal du 3 décembre 1986 établissant la liste des établissements d'enseignement supérieur non universitaire délivrant des diplômes attestant d'une formation spécialisée en droit fiscal (*Moniteur belge* du 6 décembre 1986).

Dit koninklijk besluit werd genomen in uitvoering van artikel 114 van de wet van 4 augustus 1986 houdende fiscale bepalingen (*Belgisch Staatsblad* van 20 augustus 1986) dat precies betrekking heeft op de instelling van het ambt van substituut-procureur des Konings, gespecialiseerd in fiscale aangelegenheden.

1.15. Personeelsbezetting per registratiekantoor in de grote centra (bvb. Brussel, Leuven, Antwerpen). Overmatig inzetten van stagiairs

Mevrouw Detiège wenst een overzicht van de personeelsbezetting van zo'n registratiekantoor in een groot centrum en van de ancienniteit die elk personeelslid in die functie heeft.

De Minister verstrekt een tabel betreffende het registratiekantoor Brussel (zie bijlage III).

1.16. Afschaffing van de douanekantoren aan de binnengrenzen van de E. E. G. in 1992

Mevrouw Detiège herinnert eraan dat na 1992 alleen nog enkele belangrijke douanekantoren (o.m. in de havens) zullen blijven bestaan. Zij stelt de vraag hoe de afvloeiing van het overtalig personeel zal gebeuren en of reeds aan de omscholing ervan wordt gedacht.

Er zullen, aldus de Minister van Financiën, inderdaad nog belangrijke kantoren blijven bestaan, in de havens en de vlieghavens ten behoeve van het verkeer van buiten de Gemeenschap. Het zijn echter deze kantoren die de grootste personeelsbezetting nodig hebben.

Anderzijds zal de uitvoering van de niet fiscale opdrachten door het douanepersoneel aan de grenskantoren dienen verzekerd te blijven.

Het is evident dat indien er op een bepaald ogenblik personeel vrijkomt, de nodige maatregelen voor omscholing zullen getroffen worden.

1.17. Koninklijke Commissie tot Harmonisering en Vereenvoudiging van de Fiscaliteit

Aan Mevrouw Detiège en de heer Defosset antwoordt de Minister dat hij wellicht nog vóór einde 1986 in het bezit zal zijn van het eindverslag van deze commissie. De resultaten van dit onderzoek zullen ongetwijfeld aan de leden van de Commissie van Financiën meegedeeld worden.

1.18. Sterke toename van het bedrag der gevestigde rechten die achteraf moeilijker inbaar blijken

De Minister is het met de heer Tant eens dat de fiscale diensten dikwijls uit veiligheidsoverwegingen overgaan tot maximale incohieringen (bv. inclusief maximale boetes). Daardoor zijn de achterstallige (nog te innen) bedragen ten dele louter theoretisch. Het is niet juist dat de Staat niet meer zou kunnen gebruik maken van zijn voorrecht bij faillissement.

Het voorrecht van de Staatskas tot zekerheid van de inning van de belastingen neemt echter, bij samenloop, rang na het voorrecht voor het loon en de vergoedingen van de werknemers en na dat van de R. M. Z.; in vele

Cet arrêté royal a été pris en exécution de l'article 114 de la loi du 4 août 1986 portant des dispositions fiscales (*Moniteur belge* du 20 août 1986) qui concerne précisément la création de la fonction de substitut du procureur du Roi spécialisé en matière fiscale.

1.15. Effectifs des bureaux de l'enregistrement dans les grands centres (p.ex. Bruxelles, Louvain, Anvers). Recours exagéré à des stagiaires

Mme Detiège souhaite obtenir un aperçu des effectifs d'un bureau de l'enregistrement dans un grand centre et de l'ancienneté qu'a chaque membre de personnel occupant cette fonction.

Le Ministre lui remet un tableau relatif au bureau de l'enregistrement de Bruxelles (voir annexe III).

1.16. Suppression des bureaux de douane aux frontières intérieures de la C. E. E. en 1992

Mme Detiège rappelle qu'en 1992, seuls quelques bureaux de douane importants (notamment dans les ports) subsisteront. Elle demande comment s'opérera le dégagement du personnel en surnombre et si l'on songe déjà à sa reconversion.

Le Ministre des Finances confirme que des bureaux importants seront maintenus dans les ports et aéroports, pour le trafic provenant d'en dehors de la Communauté. Mais ce sont ces bureaux qui ont besoin des effectifs les plus nombreux.

D'autre part, il faudra continuer à assurer l'exécution aux frontières, par le personnel des douanes, de missions non fiscales.

Bien évidemment, les mesures de reconversion nécessaires seront prises au cas où du personnel viendrait, à un moment déterminé, à se libérer.

1.17. Commission royale pour l'Harmonisation et la Simplification de la Fiscalité

Le Ministre répond à Mme Detiège et à M. Defosset qu'il sera en possession, peut-être avant la fin de 1986 encore, du rapport final de cette commission. Il ne manquera pas de communiquer les résultats de cette étude aux membres de la Commission des Finances.

1.18. Forte augmentation du montant des droits établis, lesquels s'avèrent ensuite difficiles à percevoir

Le Ministre partage l'opinion de M. Tant, selon laquelle les services fiscaux procèdent souvent, pour des motifs de sécurité, à une inscription maximale au rôle (y compris un montant maximal pour les amendes). Il s'ensuit que les montants dus (à percevoir) sont en partie purement théoriques. Il n'est pas exact que l'Etat ne puisse plus faire usage de ses droits privilégiés en cas de faillite.

Toutefois, en cas de regroupement, le privilège dont bénéficie le Trésor public afin d'assurer le recouvrement des impôts ne vient qu'après le privilège des salaires et indemnités dues aux travailleurs ainsi qu'après celui qui est

gevallen blijft er dan ook voor de Staat bij een faillissement niets meer te rapen.

1.19. « *Insiders trading* » (voorkennis)

De heer Colla wenst te vernemen of de Minister van Financiën een wetsontwerp zal indienen om dergelijke beurspraktijken in België onmogelijk te maken.

De Minister antwoordt dat hij geen weet heeft van enig toepassingsgeval in ons land. De bestraffing van het misbruik van voorkennis op beurzen is o.m. geregeld in een wetsontwerp dat reeds van 1982 dateert en thans (na advies van de Raad van State) aan de Bankkommissie voor advies zal worden voorgelegd.

Nadien zal het besproken worden in de Ministerraad en ingediend worden bij het Parlement.

1.20. *Financiering van dubieuze kredietverleningen via obligatieleningen; ontwijken van het toezicht van de Bankcommissie*

De heer Colla merkt op dat wanneer een bank i.p.v. een lening te verstrekken aan een dubieuze kredietaanvrager, zich garant stelt bij haar cliënteel voor de inschrijving op een, door deze kredietaanvrager uitgeschreven obligatielening, deze transactie niet meer voorkomt in de balans noch in de verlies- en winstrekening van de bank. Iedere controle van de Bankkommissie wordt aldus onmogelijk. Zal de Minister hiertegen optreden?

Volgens de Minister van Financiën moet dergelijke operatie door de bankrevisor worden opgespoord. Hij zal dit probleem evenwel voorleggen aan de Bankkommissie.

1.21. *Koninklijk besluit van 19 november 1986 houdende de statuten van de Waarborgkas van de wisselagenten (Belgisch Staatsblad van 29 november 1986) — Zin van het behoud van het monopolie van de wisselagenten*

De heer Colla stelt vast dat thans nog enkel wordt gewacht op de totstandkoming van het intern reglement van de wisselagenten dat door de Minister van Financiën moet goedgekeurd worden.

Spreker vraagt wanneer dit reglement er zal komen en of een effectieve controle wel mogelijk is aangezien de overheid geen inspraak heeft bij de aanduiding van de controleur.

Moet niet in navolging van wat in het buitenland gebeurt, het monopolierecht van de wisselagenten inzake beursactiviteiten opnieuw worden bekeken.

Het intern reglement, aldus de Minister, is een zaak van de wisselagenten. Als zij hun reglement hebben opgesteld, zal het hem ter goedkeuring worden voorgelegd.

Ook België zal op termijn gezocht worden naar aangepaste structuren. Het zou echter zeer gevaarlijk zijn het huidige stelsel, met inbegrip van de persoonlijke en solidaire aansprekelijkheid van de wisselagenten, abrupt te wijzigen.

De Minister zal dit probleem door een gespecialiseerde commissie laten onderzoeken.

reconnu à l'O. N. S. S., de sorte qu'en cas de faillite, l'Etat ne trouve dans de nombreux cas plus rien à récupérer.

1.19. « *Insiders trading* »

M. Colla souhaite savoir si le Ministre des Finances va déposer un projet de loi rendant impossible le recours, en Belgique, à de telles pratiques boursières.

Le Ministre répond qu'il n'a pas connaissance de cas d'application de ce procédé dans notre pays. L'abus de cette pratique est notamment sanctionné par un projet de loi qui date de 1982 et qui est aujourd'hui soumis à l'avis (après avis du Conseil d'Etat) de la Commission bancaire.

Il sera ensuite discuté en Conseil des ministres et déposé au Parlement.

1.20. *Le financement de créances douteuses par le biais d'emprunts obligataires : un moyen d'échapper au contrôle de la Commission bancaire*

M. Colla fait remarquer que lorsqu'une banque, au lieu de consentir un prêt à un demandeur de crédit douteux, se porte garante auprès de sa clientèle pour la souscription d'un emprunt obligataire émis par ce créancier, cette transaction est absente du bilan comme du compte pertes et profits de la banque en question. Le contrôle de la Commission bancaire est dès lors rendu impossible. Le Ministre interviendra-t-il?

Selon le Ministre des Finances, c'est au reviseur de banque qu'il revient de dépister de telles opérations. Il soumettra cependant ce problème à la Commission bancaire.

1.21. *Arrêté royal du 19 novembre 1986 portant les statuts de la Caisse de garantie des agents de change (Moniteur belge du 29 novembre 1986) — le maintien du monopole des agents de change a-t-il un sens?*

M. Colla constate que l'on n'attend plus que la mise en place du règlement interne des agents de change, qui doit être approuvé par le Ministre des Finances.

L'intervenant demande quand ce règlement sera pris et si un contrôle effectif sera possible dans la mesure où les pouvoirs publics ne peuvent intervenir dans la désignation du contrôleur.

Ne faut-il pas, suivant en cela ce qui se passe à l'étranger, mettre en question le monopole dont bénéficient les agents de change en matière d'activités boursières?

Le Ministre répond que le règlement interne est l'affaire des agents de change. Dès qu'ils l'auront établi, il lui sera soumis pour approbation.

En Belgique aussi, il faudra, à terme, rechercher des structures adaptées. Mais il serait extrêmement dangereux de modifier brutalement le système actuel, en ce compris la responsabilité personnelle et solidaire des agents de change.

Le Ministre chargera une commission spécialisée d'examiner ce problème.

1.22. Aantrekkingskracht van gemeenten met laag tarief inzake aanvullende gemeentebelasting

Aan de heer Marc Olivier antwoordt de Minister dat geen statistieken voorhanden zijn over het aantal personen die hun woonplaats naar dergelijke gemeenten (Kokzijde, Knokke enz.) hebben overgebracht.

1.23. Statuut van de beleggingsadviseur

Aan de heer Schiltz antwoordt de Minister dat hij het nut van dergelijk statuut niet inziet.

De problematiek van de beleggingsadviseurs ligt volgens de Minister veeleer op het vlak van het strafrecht.

Voor de fiskale consultant zal wel in een statuut worden voorzien.

1.24. Uniformisering van de B. T. W.-tarieven in Benelux- en in E. E. G.-verband

Aan de heer Colla antwoordt de Minister dat zijn nederlandse collega beloofd heeft hiervoor een inspanning te willen doen.

Anderzijds kan de Minister de heer Denys weinig hoop geven op konkrete resultaten op E. E. G.-vlak, aangezien voor dergelijke uniformisering de instemming van alle lidstaten (vetorecht) is vereist.

Een herleiding van het huidige aantal in België geldende B. T. W.-tarieven (7) naar een beperkter aantal Europese tarieven (bijvoorbeeld 3) ware nochtans welgekomen.

De Minister meent dat een verbintenis vanwege alle lidstaten om het bestaande aantal tarieven te bevrozen en deze tarieven niet meer te verhogen reeds een mooi resultaat zou zijn, gelet op het bovenvermelde vetorecht van elke lidstaat.

1.25. Worden grote vennootschappen niet in mindere mate gecontroleerd dan de K. M. O.'s? Heeft dit te maken met het feit dat de controleurs al te weinig opleiding krijgen over de controle van geautomatiseerde boekhoudingen?

De Minister is het met de heer Vermeiren niet eens dat zulks in de praktijk het geval zou zijn.

De vennootschappen worden gecontroleerd door gespecialiseerde diensten met ervaren personeel.

Aan de opleiding van die ambtenaren wordt bijzonder veel aandacht besteed en voor de controle op de geautomatiseerde boekhouding werden gespecialiseerde afdelingen opgericht.

De K. M. O.'s worden derhalve zeker niet strenger gecontroleerd dan de grote vennootschappen.

De Minister stipt nog aan dat hij het departementaal Opleidingscentrum te Brussel heeft bezocht en zich heeft kunnen vergewissen van de grote inspanning die op dat vlak wordt geleverd.

1.22. Attrait exercé par des communes offrant un taux peu élevé de centimes additionnels à l'impôt

Le Ministre répond à M. Marc Olivier qu'il n'existe pas de statistiques quant au nombre de personnes qui ont transféré leur domicile dans de telles communes (Koksijde, Knokke etc.).

1.23. Statut du conseiller en investissements

Le Ministre répond à M. Schiltz qu'il ne voit pas l'utilité d'un tel statut.

Selon le Ministre, la problématique des conseillers en investissements se situe plutôt dans le domaine du droit pénal.

Par contre, il est prévu de mettre au point un statut du conseiller fiscal.

1.24. Uniformisation des tarifs T. V. A. entre pays du Benelux et de la C. E. E.

Le Ministre répond à M. Colla que son collègue des Pays-Bas a promis de faire un effort en ce sens.

Par ailleurs, le Ministre ne peut guère laisser espérer à M. Denys de résultats concrets au niveau de la C. E. E., dans la mesure où l'accord de tous les Etats membres (droit de veto) est nécessaire pour parvenir à semblable uniformisation.

Il serait pourtant opportun de ramener le nombre de tarifs T. V. A. en vigueur actuellement en Belgique (7) à un nombre plus restreint de tarifs européens (3, par exemple).

Le Ministre estime qu'un engagement de la part de tous les Etats membres de geler le nombre de tarifs existants et de ne pas accroître ces tarifs serait déjà un beau résultat, vu le droit de veto dont dispose, comme il est dit ci-dessus, chacun de ces Etats.

1.25. Les grandes sociétés ne sont-elles pas moins contrôlées que les P. M. E. ? Y a-t-il un rapport avec le fait que les contrôleurs sont insuffisamment formés au contrôle des comptabilités automatisées ?

Le Ministre ne partage pas cette analyse de M. Vermeiren.

Les sociétés sont contrôlées par des services spécialisés composés de personnel expérimenté.

Une attention particulière est accordée à la formation de ces fonctionnaires et des cellules spécialisées ont été créées pour le contrôle des comptabilités automatisées.

Les P. M. E. ne sont dès lors certes pas contrôlées d'une manière plus rigoureuse que les grandes sociétés.

Le Ministre ajoute qu'il a visité le Centre départemental de formation de Bruxelles et qu'il a pu se rendre compte de l'importance des efforts accomplis dans ce domaine.

2. Vragen betreffende welbepaalde begrotingsartikelen

2.1. *Storting aan de « Intercommunale Maatschappij van de Linker Scheldeoever » (art. 32.01, blz. 18-19)*

De heer Schiltz stelt vast dat op de begroting 1986 geen krediet meer is ingeschreven voor I. M. A. L. S. O. Desalniettemin is deze instelling in 1986 blijven doorwerken. Hoe zal deze werking in de toekomst gefinancierd worden?

De Minister antwoordt dat op 31 december 1984 de reserves van I. M. A. L. S. O. 606 miljoen F bedroegen en bijgevolg zullen volstaan om de werking van de maatschappij tijdens de eerstvolgende jaren te verzekeren.

2.2. *Toelage aan verenigingen van personeelsleden van het departement voor het aanleggen van sport- en ontspanningscentra (art. 52.01, blz. 24-25)*

Op een vraag van de heer Schiltz antwoordt de Minister dat de meer dan 30 000 personeelsleden van Financiën over een drietal centra beschikken: een te Brussel, een te Antwerpen en Kapellen en een te Luik waar zij de gelegenheid hebben de meest voorkomende sporten, zoals voetbal, volleyball, tennis ed. te beoefenen.

De voorgestelde kredieten moeten toelaten deze centra te onderhouden en verder uit te bouwen.

2.3. *Verlies voortspruitend uit de verkoop van de effecten aan de Staat afgegeven tot betaling van successierechten (art. 57.01, blz. 24-25)*

Op vraag van de heer Schiltz deelt de Minister mee dat voor het lopend jaar 1986 tot op heden slechts successierechten op die wijze werden betaald voor een globaal bedrag van 78 000 F. Deze effecten werden zonder enig verlies verkocht.

2.4. *Bijzonder krediet te storten op een Fonds voor Orde bestemd om de Schatkist toe te laten het hoofd te bieden aan schadegevallen voortvloeiend uit de door de Nationale Delcreditedienst rechtstreeks voor rekening van de Staat verleende waarborgen (art. 61.05, blz. 27)*

De heer Schiltz wenst te vernemen welke de redenen zijn die aan de basis liggen van de verhoging, enerzijds, van het krediet voorzien op artikel 61.05 (717,8 miljoen F tegenover 600 miljoen F in 1985) en, anderzijds, van het Bijzonder Reservefonds (3,55 miljard F op 31 december 1986 tegenover 3,43 miljard F op 1 januari 1986)?

De Minister van Financiën geeft het hiernavolgend antwoord:

— Met betrekking tot artikel 61.05 (Titel II — Kapitaaluitgaven):

De Nationale Delcreditedienst legt conform artikel 18 der statuten een reservefonds aan voor rekening van de Staat (in de boeken van de Postcheckdienst) door middel van de aan de Staat toekomende premies over de voor rekening van de Staat uitgevoerde verrichtingen.

2. Questions relatives à des articles budgétaires déterminés

2.1. *Versement à faire à la « Société intercommunale de la Rive gauche de l'Escaut » (art. 32.01, pp. 18-19)*

M. Schiltz constate qu'il n'y a plus, au budget de 1986, de crédit inscrit au bénéfice de cette intercommunale. Pourtant, cette dernière a continué à fonctionner en 1986. Comment son fonctionnement sera-t-il financé à l'avenir?

Le Ministre répond que les réserves de la Société intercommunale de la Rive gauche de l'Escaut se montaient au 31 décembre 1986 à 606 millions de F et qu'elles suffiront donc pour assurer le fonctionnement de cette société dans les années qui viennent.

2.2. *Allocation à des associations d'agents du département pour l'aménagement de centres sportifs ou récréatifs (art. 52.01, pp. 24-25)*

Interrogé sur ce point par M. Schiltz, le Ministre répond que le personnel du Ministère (soit plus de 30 000 agents) dispose de trois centres: un à Bruxelles, un à Anvers et Kapellen et un à Liège, où ces agents ont l'occasion de pratiquer les sports les plus courants tels le football, le tennis, le volleyball etc.

Le crédits proposés doivent permettre d'entretenir et de continuer à développer ces centres.

2.3. *Perte résultant de la réalisation des titres remis à l'Etat en paiement des droits de succession (art. 57.01, pp. 24-25)*

Interrogé par M. Schiltz, le Ministre précise que, pour l'année 1986 en cours, les droits de succession liquidés de cette manière n'ont porté à ce jour que sur un montant global de 78 000 F. Ces effets ont été vendus sans perte.

2.4. *Crédit spécial à verser à un Fonds pour ordre destiné à permettre au Trésor de faire face aux sinistres résultant de garanties octroyées par l'Office national du Ducroire directement pour le compte de l'Etat (art. 61.05, p. 27)*

M. Schiltz souhaite connaître les raisons qui sont à la base d'une part de l'accroissement du crédit prévu à l'article 61.05 (771,8 millions de F pour 600 millions de F en 1985) et, d'autre part, de l'accroissement du Fonds de réserve spécial (3,55 milliards de F au 31 décembre 1986 pour 3,43 milliards de F au 1er janvier 1986).

Le Ministre des Finances donne la réponse suivante:

— En ce qui concerne l'article 61.05 (Titre II — Dépenses de capital):

L'Office national du Ducroire constitue, conformément à l'article 18 de ses statuts, un fonds de réserve pour le compte de l'Etat (dans les registres de l'Office des chèques postaux) au moyen des primes qui reviennent à l'Etat sur les opérations effectuées pour le compte de l'Etat.

Met het oog op de aanvulling van de ontoereikendheid van voormeld reservefonds wordt in hetzelfde artikel 18 der statuten voorzien in de oprichting van een Bijzonder Budgettair Reservefonds (art. 60.002 van Titel IV — Afzonderlijke Sectie van de begroting van Financiën) dat gestijfd wordt door voorafneming op een bijzonder krediet dat op de begroting van Financiën voorzien wordt (art. 61.05 Titel II — Kapitaaluitgaven) en dit ten belope van een bedrag gelijk aan het twintigste deel van het geheel der in de loop van een dienstjaar rechtstreeks voor rekening van de Staat daadwerkelijk verleende reële waarborgen. Krachtens de wet van 29 december 1980 kan de Minister van Financiën de verhouding van één twintigste waarvan sprake hiervoren verminderen op voorwaarde dat het beschikbaar bedrag van het Bijzonder Reservefonds hoger is dan 5 % van het uitstaand obligo van de voor rekening van de Staat verleende waarborgen of uitgegeven polissen. Tijdens de laatste jaren werd de voorafneming zodoende verminderd tot één veertigste (1/40).

Het krediet van 717,8 miljoen F ingeschreven op artikel 61.05 voorziet also in de stijving van het Bijzonder Reservefonds voor een bedrag van 367,8 miljoen F, zegge 1/40 van 14,6 miljard F verbintenissen aangegaan voor rekening van de Staat in 1985. Het resterende saldo zal het voorwerp uitmaken van een overdracht naar het boekjaar 1987, en aangewend worden ter stijving van het Bijzonder Reservefonds met betrekking tot de verbintenissen aangegaan voor rekening van de Staat in 1986.

Tijdens de drie voorgaande jaren beliep het bedrag van de stijving van het Bijzonder Reservefonds respectievelijk: 232 miljoen F (1983) 454,4 miljoen frank (1984) en 146 miljoen F (1985). Deze bedragen stemmen overeen met 1/40 van de waarborgen verleend voor rekening van de Staat tijdens de jaren 1982, 1983 en 1984. Het op- en neergaand karakter van het kredietbedrag hangt dus af van de belangrijkheid van de voor rekening van de Staat verleende waarborgen tijdens elk jaar.

— Met betrekking tot artikel 60.02A (Titel IV — Afzonderlijke Sectie):

Zoals hiervoren aangehaald heeft de wetgever van bij de aanvang (1964) het reservefonds, aangelegd door de Delcredere voor rekening van de Staat en gestijfd door de premies toekomend aan de Staat van de voor zijn rekening uitgevoerde verrichtingen, willen aanvullen met een Bijzonder Budgettair Reservefonds te stijven door een voorafneming op een bijzonder krediet te voorzien op de begroting van Financiën ten belope van een bepaald percentage van de tijdens het vorige jaar voor rekening van de Staat verleende reële waarborgen (in den beginne 10 % — nu 5 % en sedert de wet van 29 december 1980 onder bepaalde voorwaarden van een nog minder belangrijk percentage, nl. 2,5 %).

Zoals in de verzekeringswereld algemeen aanvaard wordt dat benevens de premies ook provisies dienen gevormd te worden ter betaling van de schadevergoedingen, lijkt deze stelregel ook toegepast te moeten worden in de verzekeringsoperaties voor rekening van de Staat.

Tijdens de 22 jaar gedurende dewelke de wet van 3 juni 1964 werd toegepast, werden provisies gevormd op het Bijzonder Reservefonds ten belope van 4,7 miljard F, waarvan sedert 1979 1,3 miljard F werden aangewend ter financiering van schadevergoedingen en dit in aanvulling van de uitbetaalde schadevergoedingen via het door de Delcredere voor rekening van de Staat bij de Postcheckdienst aangelegde reservefonds.

En vue de suppléer à l'insuffisance de ce fonds de réserve, le même article 18 des statuts prévoit la création d'un Fonds de réserve spécial budgétaire (art. 60.02 du Titre IV — Section particulière du budget des Finances) alimenté par prélèvement sur un crédit spécial prévu au budget des Finances (art. 61.05 — Titre II — Dépenses de capital), et ce pour un montant égal au vingtième du total des garanties réelles effectivement accordées dans le courant d'un exercice directement pour le compte de l'Etat. La loi du 29 décembre 1980 permet au Ministre des Finances de réduire le rapport d'un vingtième mentionné ci-dessus, à condition que le montant disponible du Fonds de réserve spécial soit supérieur de 5 % à l'encours en risques sur garanties accordées ou sur polices émises pour le compte de l'Etat. Ce prélèvement a ainsi été ramené au cours des dernières années à un quarantième (1/40e).

Le crédit de 717,8 millions de F inscrit à l'article 61.05 prévoit dès lors d'alimenter le Fonds de réserve spécial pour un montant de 367,8 millions de F, soit 1/40e des 14,6 milliards de F d'engagements conclus pour le compte de l'Etat en 1985. Le solde fera l'objet d'un transfert vers l'année budgétaire 1987 et sera utilisé pour alimenter le Fonds de réserve spécial en ce qui concerne les engagements conclus pour le compte de l'Etat en 1986.

Au cours des trois années précédentes, les sommes destinées à alimenter le Fonds de réserve spécial se montaient respectivement à 232 millions de F (1983), 454,4 millions de F (1984) et 146 millions de F (1985), soit 1/40e des garanties octroyées pour le compte de l'Etat en 1982, 1983 et 1984. Le caractère croissant et décroissant de ce montant budgétaire dépend donc de l'importance des garanties accordées dans le courant de chaque année pour le compte de l'Etat.

— En ce qui concerne l'article 60.02A (Titre IV, Section particulière):

Comme il est expliqué ci-dessus, le législateur a voulu dès le départ (1964) adjoindre au fonds de réserve constitué par le Ducroire pour le compte de l'Etat et alimenté par les primes qui reviennent à l'Etat sur les opérations réalisées pour son compte, un Fonds de réserve spécial budgétaire à alimenter par un prélèvement sur un crédit spécial à prévoir au budget des Finances, à concurrence d'un pourcentage déterminé des garanties réelles accordées au cours de l'année précédente pour le compte de l'Etat (10 % au début, 5 % aujourd'hui et, depuis la loi du 29 décembre 1980 et à certaines conditions, un pourcentage encore moins important soit 2,5 %).

De même que l'on admet généralement dans le secteur des assurances qu'il faille former, en plus des primes, des provisions pour le paiement des indemnités, ce principe semble également devoir être appliqué aux opérations d'assurances réalisées pour le compte de l'Etat.

Pendant les 22 années d'application de la loi du 3 juin 1964, des provisions ont été constituées au Fonds de réserve spécial pour un montant de 4,7 milliards de F dont 1,3 milliards de F ont été utilisés depuis 1979 pour financer des indemnités et ce en sus des indemnités liquidées par le biais du fonds de réserve constitué par le Ducroire, pour le compte de l'Etat, auprès de l'Office des chèques postaux.

Het huidig bedrag van het Bijzonder Reservefonds van $\pm 3,6$ miljard F lijkt bekleed te zijn met een normaal karakter zo men rekening houdt, enerzijds, met het belangrijk aangehouden reëel verbintenissenobligo voor rekening van de Staat, dat op dit ogenblik ± 60 miljard F belooft, en, anderzijds, met de intensiteit der risico's inherent aan de handelingen verzekerd voor rekening van de Staat en dit wegens de verslechtering van de economische en financiële toestand van het merendeel der ontwikkelingslanden waarmee de verbintenissen van de Staat verband houden.

In bepaalde gevallen worden de vervaltermijnen zonder meer niet gehonoreerd en in het merendeel der gevallen verzoeken de ontwikkelingslanden in moeilijkheden om consolidatie of herfinanciering van de vervaltermijnen in de schoot van de Club van Parijs. De vergoedingen uitbetaald tijdens de jaren 1983, 1984 en 1985 bedroegen respectievelijk 0,7, 0,8 en 1,3 miljard F en het bedrag der netto uitstaande schadevergoedingen eind 1985 beliep 2,5 miljard F. Deze toestand zal in de eerstvolgende jaren niet verbeteren.

Kortom uit het voorgaande blijkt dat het Bijzonder Reservefonds een zekerheidsluik uitmaakt, want het laat aan de Staat toe voor de voor zijn rekening verleende waarborgen zijn verplichtingen (schadeloosstellingen van de verzekerde exporteurs) stipt na te komen.

2.5. Kosten van eerste instelling van de Kabinetten van de Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting, Wetenschapsbeleid en het Plan (art. 12.07, blz. 10-11)

De heer Colla vindt het op deze begrotingspost ingeschreven krediet buitensporig hoog (8,5 miljoen F).

De Minister van Financiën antwoordt dat de werkingskosten voor deze kabinetten zoals voor alle andere kabinetten berekend werden op basis van 169 800 F per medewerker. Normaliter worden deze kredieten verdeeld over de artikelen 12.19 en 74.01. Er werd echter op artikel 12.19 een bedrag van 8,5 miljoen F voorafgenomen om een aantal werken van eerste installatie mogelijk te maken.

III. STEMMINGEN

Artikel 1

De regeringsamendementen (Stuk 4/22-626/2) bij de wetstabel worden aangenomen met 11 tegen 3 stemmen.

Het aldus gewijzigd artikel 1 wordt aangenomen met 12 tegen 3 stemmen.

Art. 2 tot 12

De artikelen 2 tot 12 worden aangenomen met 12 tegen 3 stemmen.

* * *

Het gehele ontwerp wordt aangenomen met 12 tegen 3 stemmen.

De Rapporteur,

M. OLIVIER

De Voorzitter a.i.,

F. WILLOCKX

Le montant actuel du Fonds de réserve spécial (soit $\pm 3,6$ milliards de F) paraît revêtir un caractère normal si l'on tient compte d'une part de l'encours important des engagements réels pris pour le compte de l'Etat, se chiffrant actuellement à ± 60 milliards de F et, d'autre part, de l'intensité des risques inhérents aux affaires assurées pour le compte de l'Etat et ce en raison de la dégradation de la situation économique et financière de la majorité des pays en voie de développement sur lesquels portent les engagements de l'Etat.

Dans certains cas, les échéances ne sont purement et simplement plus honorées et, dans la majorité des cas, les pays en voie de développement en difficulté demandent une consolidation ou un refinancement des échéances au sein du Club de Paris. Les indemnités liquidées au cours des années 1983, 1984 et 1985 se montaient respectivement à 0,7, 0,8 et 1,3 milliard de F; le montant des indemnités nettes en souffrance était fin 1985 de 2,5 milliards de F. Cette situation ne s'améliorera pas dans les prochaines années.

Bref, il ressort de ce qui précède que le Fonds de réserve spécial constitue un filet de sécurité qui permet à l'Etat de respecter scrupuleusement ses obligations (indemnisation des exportateurs assurés) quant aux garanties accordées pour son compte.

2.5. Frais de premier établissement des cabinets du Vice-Premier Ministre et Ministre du Budget, de la Politique scientifique et du Plan (art. 12.07, pp. 10-11)

M. Colla estime le crédit inscrit à ce poste budgétaire excessivement élevé (8,5 millions de F).

Le Ministre des Finances répond que les frais de fonctionnement de ces cabinets ont été calculés, comme pour tous les autres cabinets, sur une base de 169 800 F par collaborateur. Ces crédits se répartissent normalement sur les articles 12.19 et 74.01. Un montant de 8,5 millions de F a été toutefois prélevé sur l'article 12.01 pour permettre certains travaux de premier établissement.

III. VOTES

Article 1er

Les amendements du Gouvernement (Doc. 4/22-626/2) au tableau sont adoptés par 11 voix contre 3.

L'article 1er tel qu'il a été modifié est adopté par 12 voix contre 3.

Art. 2 tot 12

Les articles 2 à 12 sont adoptés par 12 voix contre 3.

* * *

L'ensemble du projet est adopté par 12 voix contre 3.

Le Rapporteur,

M. OLIVIER

Le Président a.i.,

F. WILLOCKX

Amendementen aangenomen door de Commissie
op de tabellen van de begroting
van het Ministerie van Financiën
voor het begrotingsjaar 1986

I

TITEL I

Lopende uitgaven

B. — GEHEEL VAN HET DEPARTEMENT

Hoofdstuk I. — *Consumptieve bestedingen*
(Lopende uitgaven voor goederen en diensten)

Art. 12.28. — Krediet bestemd om de uitgaven te dekken van de oprichting en de werking van de informatieverwerkende centra van het Ministerie van Financiën (blz 15).

Het niet-gesplitst krediet van « 654 100 000 F » wordt verminderd tot « 579 100 000 F ».

(Vermindering met 75 000 000 F)

II

TITEL II

Kapitaaluitgaven

B. — GEHEEL VAN HET DEPARTEMENT

Tweede deel

Kredieten niet bestemd voor de verwezenlijking van het investeringsprogramma.

Hoofdstuk VII. — *Investerings*
(civiele)

Aankoop van duurzame roerende goederen:

Art. 74.01. — Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land (blz 27).

Het niet-gesplitst krediet van « 195 000 000 F » wordt verhoogd tot « 270 000 000 F ».

(Vermeerdering met 75 000 000 F)

Amendements adoptés par la Commission
aux tableaux du budget
du Ministère des Finances
pour l'année budgétaire 1986

I

TITRE I

Dépenses courantes

B. — ENSEMBLE DU DEPARTEMENT

Chapitre I. — *Dépenses de consommation*
(Dépenses courantes pour biens et services)

Art. 12.28. — Crédit destiné à couvrir les dépenses à résulter de la création et du fonctionnement des centres de traitement de l'information au Ministère des Finances (page 14).

Le crédit non dissocié est ramené de « 654 100 000 F » à « 579 100 000 F ».

(Diminution de 75 000 000 F)

II

TITRE II

Dépenses de capital

B. — ENSEMBLE DU DEPARTEMENT

Deuxième partie

Crédits non destinés à la réalisation du programme d'investissements.

Chapitre VII. — *Investissements*
(civils)

Achat de biens meubles durables:

Art. 74.01. — Achat de machines, mobilier, matériel et moyens de transport terrestre (page 26).

Le crédit non dissocié est porté de « 195 000 000 F » à « 270 000 000 F ».

(Augmentation de 75 000 000 F)

BIJLAGE I

Hypothesen: Vijfjarenprogramma van staatsleningen van 2 miljard F per jaar, in totaal 10 miljard F.

Ontleningen aangegaan door de Belgische Staat tegen 8 % per jaar.

Staatsleningen toegestaan zonder interest en voor een duur van 30 jaar, met respijtermijn voor terugbetaling van 10 jaar.

Niet terugbetaling van 35 % van de vervalltermijnen inherent aan de staatsleningen.

ANNEXE I

Hypothèses: Programme quinquennal de prêts d'Etat de 2 milliards de F par an, soit au total 10 milliards de F.

Emprunts contractés par l'Etat belge à 8 % par an.

Prêts d'Etat accordés sans intérêt et pour une durée de 30 ans, avec différé de remboursement de 10 ans.

Non-remboursement de 35 % des échéances des prêts d'Etat.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
Jaar 31 december — Année 31 décembre	Gemiddelde obligo's — Encours moyens	Interest à 8 % per jaar — Intérêt à 8 % par an	Terugbetaling van ontleningen — Remboursement d'emprunts	In gebreke blijven van terugbetaling door de landenbegun- stigde van staats- leningen geraamd op 35 % van de vervaltermijnen — Défaut de remboursement par les pays bénéficiaires de prêts d'Etat estimé à 35 % des échéances	Financiële dienst van de staatsleningen bruikbaar voor 65 % — Service financier des prêts d'Etat utilisable à 65 %	Jaarlijks saldo 6 - (3+5) — Solde annuel 6 - (3+5)	Gecumuleerd saldo — Solde cumulé
in miljoenen F — en millions de F							
1987	1 000	80	—	—	250	+ 170	+ 170
1988	3 000	240	—	—	250	+ 10	+ 180
1989	5 000	400	—	—	450	+ 50	+ 230
1990	7 000	560	—	—	515	- 35	+ 195
1991	9 000	720	—	—	515	- 205	- 10
1992	10 000	800	—	—	617	- 183	- 193
1993	10 000	800	—	—	708	- 92	- 285
1994	10 000	800	—	—	787	- 13	- 298
1995	10 000	800	—	—	839	+ 39	- 259
1996	10 000	800	—	—	939	+ 139	- 120
1997	10 000	800	—	—	985	+ 185	+ 65
1998	10 000	800	100	35	1 016	+ 181	+ 246
1999	9 900	792	200	70	1 037	+ 175	+ 421
2000	9 700	776	300	105	991	+ 110	+ 531
2001	9 400	752	400	140	978	+ 86	+ 617
2002	9 000	720	500	175	942	+ 47	+ 664
2003	8 500	680	500	175	914	+ 59	+ 723
2004	8 000	640	500	175	888	+ 73	+ 796
2005	7 500	600	500	175	836	+ 61	+ 857
2006	7 000	560	500	175	791	+ 56	+ 913
2007	6 500	520	500	175	745	+ 50	+ 963
2008	6 000	480	500	175	743	+ 128	+ 1 091
2009	5 500	440	500	175	680	+ 65	+ 1 156
2010	5 000	400	500	175	616	+ 41	+ 1 197
2011	4 500	360	500	175	530	- 55	+ 1 192
2012	4 000	320	500	175	427	- 68	+ 1 124
2013	3 500	280	500	175	333	- 122	+ 1 002
2014	3 000	240	500	175	235	- 180	+ 822
2015	2 500	200	500	175	168	- 107	+ 715
2016	2 000	160	500	175	63	- 272	+ 443
2017	1 500	120	500	175	15	- 270	+ 173
2018	1 000	80	400	140			
2019	600	48	300	105			
2020	300	24	200	70			
2021	100	8	100	35			
	10 000					+ 173	

BIJLAGE II

**Belang voor de Belgische bedrijven
van de verrichtingen
der multilaterale ontwikkelingsbanken**

A) 1) *Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling*

Behoudens afwijkende vermelding zijn de inlichtingen gebaseerd op de betalingen die tijdens de bedoelde periode ten gunste van Belgische bedrijven gedaan werden en zij hebben betrekking op de goederen of diensten die via een beroep op de internationale kapitaalmarkt (« foreign costs ») geleverd of gepresteerd werden.

— Gecumuleerd bedrag op 30 juni 1985: 737,7 miljoen dollar of 1,6 % van het totaal.

Bedrag uitbetaald tussen 1 juli 1984 en 30 juni 1985: 53,2 miljoen dollar.

— De inschrijving van België op het kapitaal van de Bank bedroeg op die datum 1432,1 miljoen dollar of 2,43 % van het totaal, waarbij het werkelijk gestorte aandeel 123,5 miljoen dollar beliep.

2) *Internationale Ontwikkelingsassociatie*

— Gecumuleerd bedrag op 30 juni 1985: 333,9 miljoen dollar of 2,4 % van het totaal.

Bedrag uitbetaald tussen 1 juli 1984 en 30 juni 1985: 30,6 miljoen dollar.

— Het totale bedrag van de bijdragen van België aan de Associatie beliep 378,4 miljoen dollar of 1,10 % van het door de geïndustrialiseerde landen verstrekte totale bedrag.

B) 1) *Interamerikaanse Ontwikkelingsbank*

— Gecumuleerd bedrag op 30 december 1985: 24,9 miljoen dollar of 0,23 % van het totaal.

Bedrag uitbetaald tussen 1 januari en 31 december 1985: 4,3 miljoen dollar.

— Bij wijze van vergelijking: de kapitaalinschrijving bedroeg 50,8 miljoen dollar (0,19 % van het totaal), waarvan 4,48 miljoen dollar effectief gestort waren.

2) *Fonds voor Bijzondere Verrichtingen*

— Gecumuleerd bedrag op 31 december 1985: 5,7 miljoen dollar of 0,11 % van het totaal.

Bedrag uitbetaald tussen 1 januari en 31 december 1985: 0,4 miljoen dollar.

— De Belgische bijdrage tot het Fonds voor Bijzondere Verrichtingen bedroeg 31,6 miljoen dollar, of 0,38 % van het totaal.

c) 1) *Aziatische Ontwikkelingsbank*

— Gecumuleerd bedrag van de contracten op 31 december 1985: 27,1 miljoen dollar, of 0,46 %.

Bedrag van de tussen 1 januari en 31 december 1985 afgesloten contracten: 2,2 miljoen dollar.

— De Belgische inschrijving op het kapitaal van de Bank beliep 66,1 miljoen dollar (0,414 % van het totaal) en het uitbetaalde gedeelte bedroeg 7,9 miljoen dollar.

2) *Aziatisch Ontwikkelingsfonds*

— Gecumuleerd bedrag van de contracten op 31 december 1985: 11,2 miljoen dollar of 0,47 %.

Bedrag van de tussen 1 januari en 31 december 1985 afgesloten contracten: 2,3 miljoen dollar.

— De door België gestorte bijdragen beliepen op het einde van 1985 39,6 miljoen dollar, of 0,68 % van het totaal.

ANNEXE II

**Intérêt des opérations
des banques multilatérales de développement
pour les entreprises belges**

A) 1) *Banque internationale pour la Reconstruction et le Développement*

Les renseignements sont basés, sauf mention différente, sur les décaissements effectués en faveur d'entreprises belges au cours de la période en cause et concernant les biens ou services acquis par voie d'appel d'offre international (« foreign costs »).

— Montant cumulé au 30 juin 1985: 737,7 millions de dollars ou 1,6 % du total.

Montant décaissé du 1er juillet 1984 au 30 juin 1985: 53,2 millions de dollars.

— La souscription de la Belgique au capital de la Banque s'élevait à cette date à 1432,1 millions de dollars ou 2,43 % du total, la part effectivement versée étant de 123,5 millions de dollars.

2) *Association internationale de Développement*

— Montant cumulé au 30 juin 1985: 333,9 millions de dollars ou 2,4 % du total.

Montant décaissé du 1er juillet 1984 au 30 juin 1985: 30,6 millions de dollars.

— Le total des contributions de la Belgique à l'Association atteignait 378,4 millions de dollars ou 1,10 % du total fourni par les pays industrialisés.

B) 1) *Banque interaméricaine de Développement*

— Montant cumulé au 30 décembre 1985: 24,9 millions de dollars ou 0,23 % du total.

Montant décaissé du 1er janvier au 31 décembre 1985: 4,3 millions de dollars.

— A titre de comparaison, la souscription au capital s'élevait à 50,8 millions de dollars ou 0,19 % du total, sur laquelle 4,48 millions de dollars avaient été effectivement versés.

2) *Fonds des opérations spéciales*

— Montant cumulé au 31 décembre 1985: 5,7 millions de dollars ou 0,11 % du total.

Montant décaissé du 1er janvier au 31 décembre 1985: 0,4 million de dollars.

— Les contributions de la Belgique au Fonds des opérations spéciales atteignaient 31,6 millions de dollars ou 0,38 % du total.

C) 1) *Banque asiatique de Développement*

— Montant cumulé des contrats au 31 décembre 1985: 27,1 millions de dollars ou 0,46 %.

Montant des contrats obtenus du 1er janvier au 31 décembre 1985: 2,2 millions de dollars.

— La souscription de la Belgique au capital de la Banque s'élevait à 66,1 millions de dollars ou 0,414 % du total et la partie payée atteignait 7,9 millions de dollars.

2) *Fonds asiatique de Développement*

— Montant cumulé des contrats au 31 décembre 1985: 11,2 millions de dollars ou 0,47 %.

Montants des contrats obtenus du 1er janvier au 31 décembre 1985: 2,3 millions de dollars.

— Les contributions versées par la Belgique s'élevaient fin 1985 à 39,6 millions de dollars et représentaient 0,68 % du total.

D) 1) *Afrikaanse Ontwikkelingsbank*

— Gecumuleerd bedrag op 30 september 1985: 41,0 miljoen rekeneenheden of 3,35 % van het totaal.

Bedrag uitbetaald tussen 30 september 1984 en 30 september 1985: 9,9 miljoen rekeneenheden.

— De Belgische inschrijving op het kapitaal van de Bank beliep 28,7 miljoen rekeneenheden (0,54 % van het totaal) en het te betalen gedeelte zal 7,2 miljoen rekeneenheden bedragen.

2) *Afrikaans Ontwikkelingsfonds*

— Gecumuleerd bedrag op 30 september 1985: 35,2 miljoen rekeneenheden of 4,10 % van het totaal.

Bedrag uitbetaald tussen 30 september 1984 en 30 september 1985: 4,7 miljoen rekeneenheden.

— De door België gestorte bijdragen beliepen op diezelfde dag 38 miljoen rekeneenheden of 1,65 % van het totaal.

Die statistieken moeten om verschillende redenen met omzichtigheid worden geïnterpreteerd: de stortingen die België ten gunste van de instellingen heeft gedaan en die welke de instellingen ten voordele van de ondernemingen hebben gedaan in verband met projecten die zij financieren, vallen niet onder een zelfde periode.

De omvang ervan hangt af van het niveau van de verrichtingen van de instellingen (de door de Wereldbank goedgekeurde leningen liggen voor een enkel boekjaar hoger dan de verrichtingen van de drie gewestelijke banken samen).

België trad op een verschillend ogenblik tot de instellingen toe (eind 1945 voor de Wereldbank, maar pas begin 1983 voor de Afrikaanse Bank).

Een steeds groter wordend gedeelte van de middelen van de ontwikkelingsinstellingen, vooral die van de «speciale» fondsen, gaat naar de financiering van lokale uitgaven.

De banken betrekken hun werkingsmiddelen in hoofdzaak van de kapitaalmarkt en het gedeelte dat de inschrijvers moeten betalen is minimaal in vergelijking met het niveau van hun inschrijving (4,5 % bij de Interamerikaanse Ontwikkelingsbank), maar de «speciale» fondsen worden haast uitsluitend door middel van budgettaire bijdragen gestijfd.

D) 1) *Banque africaine de Développement*

— Montant cumulé au 30 septembre 1985: 41,0 millions d'U.C. ou 3,35 % du total.

Montant décaissé du 30 septembre 1984 au 30 septembre 1985: 9,9 millions d'U.C.

— La souscription de la Belgique au capital de la Banque s'élève à 28,7 millions d'U.C. ou 0,54 % du total et la partie à payer atteindra 7,2 millions d'U.C.

2) *Fonds africain de Développement*

— Montant cumulé au 30 septembre 1985: 35,2 millions d'U.C. ou 4,10 % du total.

Montant décaissé du 30 septembre 1984 au 30 septembre 1985: 4,7 millions d'U.C.

— Les contributions versées par la Belgique à la même date s'élevaient à 38 millions d'U.C. ou 1,65 % du total.

Ces statistiques doivent être interprétées avec prudence pour différentes raisons: les versements effectués par la Belgique en faveur des institutions et ceux effectués par les institutions en faveur des entreprises dans le cadre de projets qu'elles financent se situent à des horizons différents en matière de temps.

Les volumes en cause sont fonction des niveaux des opérations des institutions (les prêts approuvés par la Banque Mondiale au cours d'un seul exercice sont supérieurs aux opérations des trois banques régionales).

L'adhésion de la Belgique aux institutions en cause est intervenue à des moments différents (fin 1945 pour la Banque Mondiale mais seulement début 1983 pour la Banque Africaine).

Une partie de plus en plus importante des ressources des institutions de développement, surtout celles des fonds «spéciaux», est consacrée au financement de dépenses locales.

Les banques se procurent l'essentiel de leurs moyens d'action sur les marchés des capitaux, la partie à payer par les souscripteurs n'y étant que minime par rapport au niveau de leurs souscriptions (4,5 % à la Banque interaméricaine de Développement), mais les fonds spéciaux sont alimentés quasi exclusivement par des contributions budgétaires.

BIJLAGE III

Tabel van de te Brussel-Hoofdstad gevestigde registratiekantoren met hun personeelsbestand alsmede, voor de statutair benoemde ambtenaren, de in een dergelijk kantoor verworven anciënniteit

Kantoor	Personeelsbestand		In een registratiekantoor verworven anciënniteit
	Stat. ambten.	Jonge stag./ Te werk gestelde werklozen	
Anderlecht I	4		— 28 j/9 m — 18 j — 5 j/10 m — 1 j/1 m
		1	
Anderlecht II	3		— 8 j/5 m — 6 j/1 m — 5 m
		1	
Anderlecht III	4		— 14 j/7 m — 2 j — 4 j/9 m — 10 j/11 m
		1	
Brussel I	5		— 33 j/11 m — 8 j/9 m — 4 j/7 m — 37 j — 13 j/5 m
		1	
Brussel II	5		— 24 j/3 m — 7 j/10 m — 9 j/6 m — 5 j/9 m — 2 j/10 m
		1	
Brussel III	5		— 20 j — 7 j/6 m — 2 j/5 m — 2 j/1 m — 8 j/7 m
Brussel IV	5		— 14 j/2 m — 12 j/3 m — 6 j/1 m — 8 j/10 m — 2 j
		2	
Brussel V	3		— 12 j/2 m — 11 j/9 m — 28 j/4 m
Brussel VI	9		— 5 j/9 m — 16 j/5 m — 15 j/10 m — 2 j/9 m — 5 m — 6 j/3 m — 7 j/3 m — 2 j/9 m — 7 j/8 m
		2	
Brussel VII	3		— 15 j/7 m — 11 j/6 m — 25 j/4 m
		2	

ANNEXE III

Tableau des bureaux de l'enregistrement établis à Bruxelles-Capitale avec leur effectif ainsi que, en ce qui concerne les agents statutaires, l'ancienneté acquise dans un bureau de l'espèce

Bureau	Effectif		Ancienneté acquise dans un bureau de l'enregistrement
	Agent stat.	Jeunes stag./ Chômeurs mis au travail	
Anderlecht I	4		— 28 a/9 m — 18 a — 5 a/10 m — 1 a/1 m
		1	
Anderlecht II	3		— 8 a/5 m — 6 a/1 m — 5 m
		1	
Anderlecht III	4		— 14 a/7 m — 2 a — 4 a/9 m — 10 a/11 m
		1	
Bruxelles I	5		— 33 a/11 m — 8 a/9 m — 4 a/7 m — 37 a — 13 a/5 m
		1	
Bruxelles II	5		— 24 a/3 m — 7 a/10 m — 9 a/6 m — 5 a/9 m — 2 a/10 m
		1	
Bruxelles III	5		— 20 a — 7 a/6 m — 2 a/5 m — 2 a/1 m — 8 a/7 m
Bruxelles IV	5		— 14 a/2 m — 12 a/3 m — 6 a/1 m — 8 a/10 m — 2 a
		2	
Bruxelles V	3		— 12 a/2 m — 11 a/9 m — 28 a/4 m
Bruxelles VI	9		— 5 a/9 m — 16 a/5 m — 15 a/10 m — 2 a/9 m — 5 m — 6 a/3 m — 7 a/3 m — 2 a/9 m — 7 a/8 m
		2	
Bruxelles VII	3		— 15 a/7 m — 11 a/6 m — 25 a/4 m
		2	

Kantoor	Personeelsbestand		In een registratie-kantoor verworven ancienniteit	Bureau	Effectif		Ancienneté acquise dans un bureau de l'enregistrement
	Stat. ambten.	Jonge stag./ Te werk gestelde werklozen			Agent stat.	Jeunes stag./ Chômeurs mis au travail	
Brussel VIII	6		— 31 j/4 m — 2 j/2 m — 9 j/1 m — 2 j/4 m — 5 j/2 m — 3 j/10 m	Bruxelles VIII	6		— 31 a/4 m — 2 a/2 m — 9 a/1 m — 2 a/4 m — 5 a/2 m — 3 a/10 m
		2				2	
Brussel IX	9		— 11 j/2 m — 6 j/6 m — 14 j/10 m — 11 j — 1 m — 10 j/2 m — 12 j/9 m — 1 j/4 m — 7 m	Bruxelles IX	9		— 11 a/2 m — 6 a/6 m — 14 a/10 m — 11 a — 1 m — 10 a/2 m — 12 a/9 m — 1 a/4 m — 7 m
		3				3	
Elsene I	4		— 15 j — 32 j/4 m — 5 j/4 m — 5 m	Ixelles I	4		— 15 a — 32 a/4 m — 5 a/4 m — 5 m
		1				1	
Elsene II	4		— 17 j/10 m — 4 j/3 m — 10 j/10 m — 3 j/9 m	Ixelles II	4		— 17 a/10 m — 4 a/3 m — 10 a/10 m — 3 a/9 m
		1				1	
Elsene III	4		— 7 j/1 m — 8 m — 14 j/4 m — 17 j/1 m	Ixelles III	4		— 7 a/1 m — 8 m — 14 a/4 m — 17 a/1 m
Elsene IV	5		— 30 j — 2 j/1 m — 5 j/2 m — 7 j — 9 j/2 m	Ixelles IV	5		— 30 a — 2 a/1 m — 5 a/2 m — 7 a — 9 a/2 m
		1				1	
Etterbeek I	4		— 5 j/2 m — 2 j — 10 j/1 m — 2 j/2 m	Etterbeek I	4		— 5 a/2 m — 2 a — 10 a/1 m — 2 a/2 m
		2				2	
Etterbeek II	7		— 1 j/10 m — 3 j — 1 j — 5 m — 1 j — 1 j/9 m — 21 j/5 m	Etterbeek II	7		— 1 a/10 m — 3 a — 1 a — 5 m — 1 a — 1 a/9 m — 21 a/5 m
		1				1	
Ganshoren	5		— 8 j/7 m — 10 j/7 m — 3 j — 14 j/7 m — 10 j/5 m	Ganshoren	5		— 8 a/7 m — 10 a/7 m — 3 a — 14 a/7 m — 10 a/5 m
Jette	4		— 28 j/9 m — 16 j/3 m — 5 j/4 m — 4 j	Jette	4		— 28 a/9 m — 16 a/3 m — 5 a/4 m — 4 a
		1				1	
Schaarbeek I	6		— 6 j/7 m — 7 j/2 m — 17 j/10 m — 11 m — 3 j/7 m — 9 j/4 m	Schaerbeek I	6		— 6 a/7 m — 7 a/2 m — 17 a/10 m — 11 m — 3 a/7 m — 9 a/4 m
		1				1	

Kantoor	Personeelsbestand		In een registratie-kantoor verworven anciënniteit	Bureau	Effectif		Ancienneté acquise dans un bureau de l'enregistrement
	Stat. ambten.	Jonge stag./ Te werk gestelde werklozen			Agent stat.	Jeunes stag./ Chômeurs mis au travail	
Schaerbeek II	5		— 19 j/2 m — 11 j/11 m — 19 j/2 m — 4 j/10 m — 1 j/7 m	Schaerbeek II	5		— 19 a/2 m — 11 a/11 m — 19 a/2 m — 4 a/10 m — 1 a/7 m
Schaerbeek III	5		— 16 j/11 m — 12 j/2 m — 3 j/11 m — 3 j/6 m — 1 m	Schaerbeek III	5		— 16 a/11 m — 12 a/2 m — 3 a/11 m — 3 a/6 m — 1 m
		1				1	
Schaerbeek IV	5		— 6 j/2 m — 2 j/9 m — 9 j/2 m — 13 j/7 m — 5 m	Schaerbeek IV	5		— 6 a/2 m — 2 a/9 m — 9 a/2 m — 13 a/7 m — 5 m
Sint-Agatha-Berchem	5		— 30 j/2 m — 15 j/3 m — 8 j — 3 j/3 m — 15 j/2 m	Berchem-Sainte-Agathe	5		— 30 a/2 m — 15 a/3 m — 8 a — 3 a/3 m — 15 a/2 m
		1				1	
Sint-Gillis I	4		— 8 j/8 m — 2 j/1 m — 19 j/2 m — 4 j/2 m	Saint-Gilles I	4		— 8 a/8 m — 2 a/1 m — 19 a/2 m — 4 a/2 m
		1				1	
Sint-Gillis II	4		— 4 j/2 m — 8 j/5 m — 6 j/3 m — 1 m	Saint-Gilles II	4		— 4 a/2 m — 8 a/5 m — 6 a/3 m — 1 m
		1				1	
Sint-Jans-Molenbeek	4		— 4 j/2 m — 2 j/1 m — 4 j — 10 j/2 m	Molenbeek-Saint-Jean	4		— 4 a/2 m — 2 a/1 m — 4 a — 10 a/2 m
Sint-Joost-ten-Node	5		— 18 j/11 m — 11 j/5 m — 13 j/10 m — 5 m — 2 j/3 m	Saint-Josse-ten-Noode	5		— 18 a/11 m — 11 a/5 m — 13 a/10 m — 5 m — 2 a/3 m
		1				1	
Sint-Pieters-Woluwe I	5		— 13 j/7 m — 1 j/2 m — 1 m — 15 j — 6 j/2 m	Woluwe-Saint-Pierre I	5		— 13 a/7 m — 1 a/2 m — 1 m — 15 a — 6 a/2 m
Sint-Pieters-Woluwe II	6		— 6 j/2 m — 5 j/2 m — 3 j/10 m — 5 m — 2 m — 1 m	Woluwe-Saint-Pierre II	6		— 6 a/2 m — 5 a/2 m — 3 a/10 m — 5 m — 2 m — 1 m
Sint-Pieters-Woluwe III	5		— 10 j/6 m — 9 j/2 m — 27 j/5 m — 4 j/9 m — 10 j	Woluwe-Saint-Pierre III	5		— 10 a/6 m — 9 a/2 m — 27 a/5 m — 4 a/9 m — 10 a

Kantoor	Personeelsbestand		In een registratie-kantoor verworven anciënniteit	Bureau	Effectif		Ancienneté acquise dans un bureau de l'enregistrement
	Stat. ambten.	Jonge stag./ Te werk gestelde werklozen			Agent stat.	Jeunes stag./ Chômeurs mis au travail	
Ukkel I	5		— 19 j/2 m — 6 j/5 m — 13 j/4 m — 4 j/10 m — 5 j/9 m	Uccle I	5		— 19 a/2 m — 6 a/5 m — 13 a/4 m — 4 a/10 m — 5 a/9 m
Ukkel II	6		— 14 j/10 m — 7 j/4 m — 3 j/9 m — 9 j/2 m — 4 j/10 m — 1 j	Uccle II	6		— 14 a/10 m — 7 a/4 m — 3 a/9 m — 9 a/2 m — 4 a/10 m — 1 a
Ukkel III	7		— 19 j/2 m — 7 j/8 m — 4 j/4 m — 4 j/10 m — 5 j/3 m — 1 m — 4 j/8 m	Uccle III	7		— 19 a/2 m — 7 a/8 m — 4 a/4 m — 4 a/10 m — 5 a/3 m — 1 m — 4 a/8 m
Vorst	4	1	— 19 j/7 m — 3 j/10 m — 10 j/10 m — 11 j/2 m	Forest	4	1	— 19 a/7 m — 3 a/10 m — 10 a/10 m — 11 a/2 m